

J e g y z ő k ö n y v

az **Országos Kisebbségi Bizottság**

2008. október 16-án, csütörtökön, 10.00 órakor

az Oktatási és Kulturális Minisztérium

(Budapest V. Szalay utca 10-14.)

275. számú tárgyalójában megtartott üléséről

Napirend:

1. 3/2002. (II. 15.) OM rendelet a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről
2. 10/1994. (V. 13.) MKM rendelet a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
3. 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
4. 138/1992. (X. 8.) kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben
5. Egyebek

Elnököl:

Dr. Frank Gábor, a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők:

Prin Andrea és Soós Ferenc (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetségének beszédgyorsíró szolgálata)

Az ülés résztvevői

Az Országos Kisebbségi Bizottság részéről:

Dr. Frank Gábor (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata) elnök
Choli Daróczi József (Országos Cigány Önkormányzat)
Dr. Dzsotjánné Krajcsir Piroska (Országos Örmény Önkormányzat)
Fábiánné Orosz Ibolya (Országos Román Önkormányzat)
Kállay Attiláné (Országos Szlovén Önkormányzat)
Kjoszeva Szvetla (Országos Bolgár Önkormányzat)
Dr. Lásztity Jovánka (Szerb Országos Önkormányzat)
Medvegy Pálné (Országos Szlovák Önkormányzat) alelnök
Dr. Pillér Györgyné (Ukrán Országos Önkormányzat) alelnök
Dr. Rónayné Slaba Ewa (Országos Lengyel Önkormányzat)
Dr. Szabó Kálmánné Caruha Vangelio (Görög Országos Önkormányzat)
Szilcer Olga (Országos Ruszin Önkormányzat)

Állandó meghívottak:

Szauer Ágnes osztályvezető (Miniszterelnöki Hivatal, Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztály)
Dr. Fórika László (Országgyűlési Biztosok Hivatala)
Simon Istvánné főosztályvezető (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Horváth Ágnes OKB-titkár (Oktatási és Kulturális Minisztérium)

Meghívott napirendi előadók és vendégek:

Csillag Márta főosztályvezető (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Dr. Varga Mária Beáta főosztályvezető-helyettes (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Dr. Madarász Hedvig referens (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Dr. Szűcsné Hobaj Tünde referens (Oktatási és Kulturális Minisztérium)
Csapó Ágnes referens (Oktatási és Kulturális Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 3 perc)

DR. FRANK GÁBOR, a bizottság elnöke (a továbbiakban ELNÖK): Tisztelt Bizottság! Tisztelettel köszöntöm a bizottsági ülésünkön megjelent bizottsági tagokat. Tisztelettel köszöntöm Csillag Márta fősztályvezető asszonyt, Simon Istvánné fősztályvezető asszonyt, szakértőinket, Varga Mária Beáta fősztályvezető-helyettes asszonyt, Madarász Hedvig, Szücsné Hobaj Tünde és Csapó Ágnes referens asszonyokat; Fórika László urat az ombudsmani hivataltól, valamint Szauer Ágnes fősztályvezető-helyettes asszonyt a Miniszterelnöki Hivataltól.

Kérem, hogy a kiküldött napirendtől eltérően – mivel a fősztályvezető asszonynak el kell mennie – a 11-es rendelet módosítását vegyük előre, ezt tárgyaljuk elsőként. Egyetértünk-e ezzel a napirenddel és a napirend-módosítással? *(Egyhangú egyetértés.)* Köszönöm szépen.

Egyebekben lesz-e hozzászólás? *(Többen jelzik, hogy igen.)* Akkor ezt majd meglátjuk; nekem is van.

Most pedig átadom a szót Csillag Márta fősztályvezető asszonynak a 11/1994-es rendelet módosítása kapcsán.

CSILLAG MÁRTA: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen a megértésüket is, kis időpont-egyeztetési gondja akadt a közoktatási szakterületnek, és azért kértem a napirend-módosítást – Szüdi úrnak miniszteri értekezletre kellett mennie –, hogy át tudja menni az OKNT párhuzamosan folyó ülésére. De itt hagyom önöknek a nálam sokkal jobban fölkészült szakértő kollégáimat a további napirendi pontokhoz, ők minden kérdésükre kimerítően meg tudják adni a válaszokat.

A 11/1994. MKM rendelet módosításáról van tehát szó. Ez a rendelet a közoktatási törvény végrehajtási rendelete, és nagyobb oktatási törvénymódosításokat követően át kell tekintenünk azoknak a szakmai szabályoknak az átvezetését, amelyet az oktatási törvény kötelezővé tett számunkra. Ezt a módosítást hoztuk most ide a két nagy bizottság elé, az OKB és az OKNT is párhuzamosan tárgyalja. Röviden összefoglalom, mik a módosítás legfőbb okai, illetve mely területeket érinti.

Apró értelmező módosításokat is igyekeztünk megtenni, de elsősorban azokat a módosításokat vezettük át, amelyekről visszajelzéseket kaptunk az intézmények részéről, hogy értelmezési problémájuk van. Az egyik ilyen a szakmai munkaközösségek működésének és együttműködésének rendjéről szóló első módosítási javaslatunk, mely pontosítja, illetve kiegészíti a közoktatási törvényben szereplő szabályozást.

Ugyanilyen pontosító szabályozás a gyermekeket veszélyeztető intézkedésekkor teendő intézményi lépések és intézkedések kiegészítése. Itt felhívom a figyelmüket, hogy beépült egy új szereplő ebbe a folyamatba: oktatási közvetítő szolgálatnak hívják ezt a szereplőt, és mediációval, békítéssel foglalkozik adott esetben, ha szükséges, és ha az intézmények igénybe veszik. Ez egy szolgáltatás. Nemcsak a közoktatásban jelent meg a mediáció intézménye az elmúlt időben, hanem például a most jelen pillanatban futó gyermekvédelmi törvény is igyekszik ezt a szolgáltatást, szakszolgáltatást beépíteni a mindennapi ellátásba.

Megjelent egy új kötelezettsége az intézményeknek: a különös közzétételi lista. Ezzel kapcsolatban azt írja elő a rendelet, hogy bizonyos adatokat nyilvánosságra kell hozni az intézmény honlapján. Ez természetesen azt jelenti, hogy részben van az intézményeknek törvény által előírt nyilvánosságra hozatali kötelezettségük is. Oly módon tudnak eleget tenni neki, hogy ezt a listát közzéteszik. Ezt a rendelet mellékletében találják meg, elsősorban a szülők, illetve mások, az intézmény leendő szülőinek alapos és sokoldalú tájékoztatását szolgálja ez a különös közzétételi lista. Természetesen a szabályokat úgy alakítottuk ki, hogy

ezen személyes adatok nem szerepelhetnek, tehát itt az intézményre vonatkozó adatokat szükséges megjeleníteni.

Az óvodáztatási támogatás érdekében szabályoznunk volt szükséges a rendszeres óvodába járás fogalmát; ezt találják meg a szabályozásban. A szintvizsga mint a szakképzésben használható vizsga intézményét kellett beépíteni a szabályozásba. S egy új egyeztetési eljárás jelent meg a 11/94-esben: ez a fegyelmi eljárást megelőző eljárás, amelyet igénybe vehetnek a fegyelmi eljárás megindítása után az érintettek.

Talán önöket is érdekli, hogy a magánintézmények működési engedélyezésének időpontját meghatározza most ez a jogszabály, és azt írja elő, hogy a magánintézmények működési engedélyét, tehát a következő tanévre vonatkozó kérelmüket május végéig be kell adni az érintett jegyzőnek, főjegyzőnek, attól függően, hogy milyen intézménytípusról beszélünk. Meghatároztuk a tehetséggondozó iskola fogalmát. S talán örömmel fogadják önök, hiszen sok-sok kis intézmény van a nemzetiségi intézmények körében, hogy olyan szabályokat építettünk be a kötelező minimális eszközök és felszerelések teljesítésének kötelezése során, amelyek talán rugalmasabbá teszik az intézmények életét; az aulára, az orvosi rendelőre vagy a tornateremre vonatkozóan fogalmaztunk meg új szabályokat.

Köszönöm szépen a figyelmüket, és örömmel válaszolok a kérdéseikre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető asszony. Van-e hozzászólás, kérdés? Alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Tisztelt Főosztályvezető Asszony! Tisztelt Elnök Úr! Én a végéről kezdeném, amit főosztályvezető asszony emlegetett: a felszerelési jegyzékről van szó egyszer, másodszer pedig annak magyarázatáról, hogy tornaterem meg egyéb esetekben mit kell tenni. Én ezt örömmel fogadom, hogy ez itt így magyarázatként szolgál, mert az oktatás szereplőjeként azt láttam, hogy erre szükség van, gazdaságossági szempontból is meg spórolási szempontból is.

Ami az érintett rendeletet illeti, bennem megfogalmazódott az, amikor a 3. §-t olvastam, amelyben a gyermekjóléti szolgálat bekapcsolásáról van szó, az fogalmazódott meg – és elnézést kérek az őszinteségért –, hogy a paragrafus elolvasása után én azt feltételezem, hogy a gyermekjóléti szolgálatban felkészültebb szakemberek ülnek vagy dolgoznak, mint az intézményben. A mindennapok során én nem ezt tapasztalom.

Itt szeretnék az eligazodás kérdésében mankót meg segítséget kapni. Amikor főosztályvezető asszony úgy fogalmazott, hogy „békéltető”, akkor a Dorottya utcára gondolt. Nekem azt is volt részem megismerni. Kérdezem, hogy ott mennyi az alkalmazottak száma. Kettő? Vagy több? Hogyan néz ki az az intézmény?

CSILLAG MÁRTA: Köszönöm szépen, hogy a minimális eszközök tekintetében megerősített bennünket.

A 3. §-sal kapcsolatban azt tudom mondani, hogy eddig is szerepelt a szabályozásban a gyermekjóléti szolgálat bevonása. Soha nem azokról az esetekről van szó, amikor egy helyzet pedagógiai eszközökkel kezelhető. Amíg az intézmény hatásköre és a nevelés dolga egy feladat, addig az intézmény nem vonja be a gyermekjóléti szolgálatot. Akkor köteles bevonni, ha a gyereket bizonyos helyzet veszélyezteti; ebben az esetben ez kötelezettségévé is válik. Jól látszik az intézmények mindennapjaiban is, hogy amikor az intézmény hatáskörén túl van egy dolog és már nem orvosolható pedagógiai eszközökkel, akkor vannak más ellátórendszerek. Az egyik ilyen a gyermekvédelem, amivel adott esetben az intézményeknek és a szülőknek is kötelességük együttműködni.

Harmadik kérdése a Dorottya utcával volt kapcsolatos. Nem tudom megmondani pontosan, hogy az oktatási közvetítő szolgálatnak hány munkatársa van, de az biztos, hogy

nem sok. Ellenben az oktatási közvetítő szolgálat egy komoly fejlesztési programot indított el, regionális, illetve területi szinten képi az erre a képzésre jelentkező szakembereket, és az a feladata – amire az elmúlt időben forrásokat teremtettünk számára –, hogy a területi ellátásba segítse az embereket. Tehát hogy azokon a képzéseken legyünk túl, amelyek felkészítik az erre jelentkező szakembereket, hogy a későbbiekben el tudjanak jutni az intézményekbe. Ez olyan szakmai szolgáltatás, amiben ők koordinálnak, képeznek, és reméljük, hogy sok közoktatási szakember – aki erre kedvet érez és indíttatása van – részt vesz ezeken a képzéseken.

ELNÖK: Fórika László úr!

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Én is a kötelező taneszközökre és felszerelésekre vonatkozó szabályhoz szeretnék hozzászólni. A pénz valóban nagy úr, és a gazdaságosság nyomasztó kényszer. Ennek a szabálynak van értelme. Az helyes, hogy nem kell mindig mindenütt minden kötelező eszköz- és felszerelésminimumra vonatkozó szabálynak megfelelni. Beépítettek ide egy garanciát, azt, hogy az aránytalan teher és többletköltség, továbbá az egyenlő bánásmód követelményének sérelme nélkül igénybe tudják venni azt a másik telephelyen is. Ez rendkívül fontos. De ki ellenőrzi ennek a szabálynak a betartását? Ki dönti el, hogy ez a szabály valóban betölti a funkcióját? Ki mondja meg, hogy nem sérülnek az egyenlő bánásmódra vonatkozó szabályok? Én el tudok képzelni olyan helyzetet, hogy az egyik feladatellátási helyen minden megvan – mondjuk, a székhely intézményben –, minden kötelező eszköz- és felszerelésminimumra vonatkozó szabálynak megfelelnek, a másikban pedig nem. E szerint a szabály szerint ez jogellenes lenne. De ha nincs ember, aki megmondja, hogy a dolog rendben van-e vagy nem, akkor ez a szabály nem helyes. Kérdezem még egyszer: ki dönti el azt, hogy a dolgok rendben vannak-e és ez a garancia ténylegesen betölti-e a feladatát?

Ombudsman úr jelezte ezt a problémát és azt javasolta – mivel az Oktatási Hivatalnak egyébként is van más kérdésekben engedélyező funkciója –, a fenntartó önkormányzat ilyen esetekben forduljon az Oktatási Hivatalhoz és mondja azt, hogy a főszabálytól el kíván térni például gazdaságossági okokból, ugyanakkor az egyenlő bánásmód követelményét be tudja tartani az adott körülmények között is. Ha az Oktatási Hivatal engedélyező hatóságként erre rábólint, akkor nyilvánvalóan megvizsgálta, és a garancia valóban működni fog. Ebből a szabályból azonban nem derül ki, hogy ki mérlegeli és dönti el, hogy az aránytalan teherre és többletköltségre vonatkozó szabály, illetve az egyenlő bánásmód követelményének sérelmére vonatkozó szabályok rendben vannak-e vagy sem.

CSILLAG MÁRTA: Ön jól tudja, hogy az Oktatási Hivatalnak van hatósági ellenőrzési jogköre. A közoktatási törvény 95/A. és B. §-aiban fel van sorolva, hogy melyek ezek a területek. Két területet is érint az ön által felvetett probléma. Az egyik az, hogy ellenőrizheti a minimális eszközök és felszerelések jegyzékének a teljesítését, a másik pedig az, hogy ellenőrizheti az egyenlő bánásmód követelmények megtartását. Nem tartjuk szükségesnek külön engedélyezési eljárás beépítését, mert ez megítélésünk szerint a fenntartó önkormányzatoknak az önkormányzati törvényben rögzített jogait sértené, ellenben az ellenőrzés rendszerét beépítettük. Úgy gondoljuk, hogy az államnak ezt a fontos szerepét ezen a módon biztosítottuk. Erre egyébként az Oktatási Hivatalban olyan eljárást dolgoztak ki, amely méri és értékeli, hogy a közoktatási szolgáltatásokhoz az egyes személyek, illetve gyerekcsoportok azonos módon és mértékben tudnak-e hozzájutni és hozzáfélni. A közoktatásban ennek megvan a kialakult törvényi és jogszabályi háttere. Kevés olyan ágazat van, ahol ez ilyen módon ki van dolgozva és jelen van a szabályozásban. Nem véletlenül

éreztek fontosnak ezt a felvetést, pont ezért került be ez az elmúlt években a különböző jogszabályokba.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, határozathozatal következik.

Ki fogadja el a főosztályvezető asszony által említett módosításokat? *(Egyhangú egyetértés.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag elfogadta a módosításokat. (44/2008.(10.16.) számú határozat.)

Nagyon szépen köszönjük főosztályvezető asszony segítségét, és további jó munkát kívánunk neki.

Az 1. pont alatt jelzett 3/2002-es rendelet módosításának megtárgyalására térünk át: minőségbiztosítás, minőségfejlesztés. Átadom a szót Szűcsné Hobaj Tünde referens asszonynak.

DR. SZŰCSNÉ HOB AJ TÜNDE: A 3/2002-es OM-rendelet módosításáról szeretnék nagyon rövid összefoglalót adni. A közoktatási törvény a közoktatási intézmények közé sorolja az alapfokú művészetoktatási intézményt, és ebben a jelenlegi módosításban kizárólagosan az ezt az alapfokú művészetoktatási intézményt érintő szabályok kerülnek pontosításra, természetesen figyelembe véve az elmúlt egy évben lezajlott minősítési eljárást, amely az intézményekre terjedt ki, azoknak a pozitív vagy negatív tapasztalatait is mérlegelve, a szakmai szervezetekkel közösen alakítottuk ki a rendeletervezet alapján. A legfontosabb pontokat szeretném kiemelni.

A tapasztalatok figyelembevételével megszüntettük a kétlépcsős eljárást, aminek az oka az volt, hogy az előminősítési eljárásban főleg a tanügyi dokumentáció vizsgálatára került sor, és a második szakaszában az igazi szakmai ellenőrzésre, miszerint az óralátogatás kapcsán a pedagóguskompetenciákat vizsgálták a szakértők. Az adminisztrációs ellenőrzést nem tartjuk ilyen dominánsan szükségesnek, illetve elszakítva a szakmai ellenőrzéstől, hiszen a tárgyi és személyi feltételek megléte szoros része a pedagógiai programnak, tehát szükségtelenné vált ez a két szakasz. S a problémát még az is okozta, hogy így csak az első szakasz után volt az intézményeknek jogorvoslatra lehetőségük. Azzal, hogy a két szakaszt egybevontuk, megnyílt az a jogszerű és elvárható fellebbezési forma, miszerint a Ket. szerint egy háromlépcsős jogorvoslatra adtunk lehetőséget az intézményeknek.

A másik sarkalatos pontja az ellenőrzésnek az iratok továbbításával függ össze, miszerint a minősítő testület számára a kérelmező fenntartónak nem kell beküldeni csak a legszükségesebb iratokat, amely szükséges a helyszíni vizsgálatot megelőző áttekintésre, és 80 százalékban az intézményben marad az irat, és ott kerül áttekintésre.

A harmadik leglényegesebb pontnak gondoljuk, ami a szakmai szervezetek kérése volt: a teljes körű nyilvánosság. Ez is tükrözi a Ket.-ben előírtakat, miszerint az ügy érintettje az összes iratba betekinthez, másolatot készíthet – erre a szabályra gondolok. Tehát minden egyes dokumentumba, ami róluk készült, bizonyos szakértőnek az óralátogatásáról készült jegyzőkönyvbe is az érintett pedagógus és az intézményvezető is, a fenntartó is betekinthez, és arra észrevételtehet. Tehát ez a nyilvánosság teljes körűvé vált bármilyen irat tekintetében.

Ugyancsak nagyon fontosnak tartottuk, hogy a minősítő testület működésére vonatkozó szervezeti és működési szabályzatot is megismerhessék az érintettek. Tehát ez is fel kell hogy kerüljön a működtető szakmai szervezet honlapjára.

A szakértők kompetenciájára vonatkozóan is kértek pontosítást, miszerint nagyon fontosnak vélték az eddigi tapasztalatok alapján, hogy ne csak kiváló művész és szakember legyen, hanem nagyon alaposan ismerje ezt az intézménytípust, és rendelkezzen tízéves pedagógiai gyakorlattal, tanítási gyakorlattal, vagy legyen a szakértői névjegyzéken. Most

tehát ez is pontosításra került; tehát nem elégséges csak a művészdiploma ahhoz, hogy az értékelésben részt vegyen.

Azt hiszem, a legfontosabb módosítási pontokat kiemeltem. Tisztelettel várom a kérdéseiket, megpróbálok rájuk válaszolni.

ELNÖK: Köszönjék. Tessék, alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Köszönöm szépen. Én nem értek a művészeti iskolákhoz egyáltalán. Le is vagyok maradva, mert én azt hittem eddig, hogy már mindegyikben lezajlott ez a minősítési eljárás. Ezzel kapcsolatosan lehet-e kérdésem? *(Dr. Szűcsné Hobaj Tünde: Igen.)*

Egy időben, ezelőtt olyan másfél-két évvel arról olvashatott az ember, hogy a művészeti iskolák száma nagyon magas országos szinten. Biztos, hogy ezzel van összefüggésben ez a valamikor elindított minősítési eljárás, nem tudom. Azt szeretném megkérdezni, hogy ennek során csökkent-e az iskolák száma vagy nőtt.

Köszönöm.

DR. SZÚCSNÉ HOB AJ TÜNDE: Egyértelmű választ erre azért nehéz adni, miután rengeteg összevonás történt, nem a minősítésből adódóan, hanem egyéb okok miatt is, a települések kistérséggé alakulása kapcsán is, tehát több intézményt egy intézménnyé alakítottak, vagy egy kihelyezett tagozatot megszüntettek. De alapjában véve én azt mondom, hogy lényegesen nem csökkent az intézmények száma.

Egypár adatot mondanék. 2007-ben 831 intézmény volt. Ebből nem minden intézmény kérte a minősítését. Nyilván azért, mert úgy érezte, hogy annak a szempontrendszernek, amelyet a szakmai testületek dolgoztak ki, nem mindenben tud megfelelni. Ez elsődlegesen a pedagógusvégzettség és képzettség hiánya miatt történt. *(Dr. Lásztity Jovánka megérkezik az ülésre.)* Tehát természetesen ezt a lehetőséget meg kell adni azoknak az intézményeknek is a továbbiakban, akik nem kérték a minősítésüket, vagy valamilyen oknál fogva nem kapták meg, mert elutasították a minősítést, illetve a most újonnan létesült intézményeknek.

Ez a minősítési eljárás tehát nem egy szakaszra vonatkozott, ez egy folyamat. Ugyanis a 831 intézményből 643 intézmény kérte a minősítést, illetve ennyiben folytatódott le ez a második szakasz, amiről beszéltem, és ebből a 643-ból minősített lett 127, kiválóra minősített pedig 516 intézmény. Azok az intézmények, amelyek esetleg nem elégedettek a minősítésükkel, tehát hogy csak minősítettek és nem kiválóra minősítettek, ezek a lehetőségek természetesen nyitva állnak és adóttak a későbbiekben is. Tehát bárki bármilyen oknál fogva – és itt az átszervezés is kulcsszó a rendeletmódosítás kapcsán –, tehát bármilyen, az átszervezéssel összefüggő okból adódóan továbbra is kérhetik a minősítésüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Egyéb kérdés az alapfokú művészetoktatási intézmények minősítésével kapcsolatban?

A nemzetiségi területet ez közvetve érinti, közvetlenül nem érinti; nem tudok legalábbis olyan intézményekről, amely speciálisan nemzetiségi intézmény lenne.

DR. SZÚCSNÉ HOB AJ TÜNDE: De vannak, például német kisebbségi intézmény is. És a 28/98-as OKM-rendeletben, amely a szakmai tartalmi követelményt határozza meg, szerepel, hogy természetesen a nemzetiségének megfelelő tartalmú zeneoktatásban, képző-, iparművészeti, táncművészeti oktatásban vehet részt. Tehát ilyen értelemben a nemzetiségi területen is folyik alapfokú művészetoktatási képzés, és természetesen nem biztos, hogy a magyar népzene fogja tanulni, hanem a nemzetiségének megfelelő, vagy ugyanígy a táncművészet területén. Tehát ilyen értelemben érinti a nemzetiségi területet is.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Nálunk a kiegészítő iskolában nyelv- és népismeret-oktatás folyik. Zenetanítás szombatonként van tananyagon kívül, amit az önkormányzat finanszíroz. Mi is kérhetnénk ilyen támogatást? Ez nagyon fontos lenne a zenetanítás miatt.

DR. SZŰCSNÉ HOBÁJ TÜNDE: Benne van az alapító okiratukban?

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: Nincs.

DR. SZŰCSNÉ HOBÁJ TÜNDE: Ha önkormányzati fenntartású intézmények esetén a képviselő-testület, nem önkormányzati fenntartású intézmények esetén pedig a főjegyző kiadja a működési engedélyt, akkor az alapító okiratba be kell vezetni ezt a tevékenységet – persze jó néhány előírásnak meg kell felelni –, és ebben az esetben jár az állami normatív támogatás, mégpedig heti négy óra esetén száz százalék, ennél kevesebb esetben pedig a normatíva 50 százaléka.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, szavazni fogunk.

Ki ért egyet a rendeletmódosítási tervezettel? *(Egyhangú egyetértés.)* Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag egyetért a rendeletmódosítási tervezettel. (45/2008.(10.16.) számú határozat)

Köszönjük szépen a segítséget.

Következő napirendi pontunk a 10/1994.(V.13.) MKM rendelet a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről.

Megadom a szót Madarász Hedvig referens asszonynak.

DR. MADARÁSZ HEDVIG: Tisztelettel köszöntöm a bizottságot. A kiküldött anyagban az Oktatási és Kulturális Minisztérium honlapján megjelent rendelettervezethez képest vannak változások. Én az újabb változatról fogok beszélni. Már eddig is több vélemény és hozzászólás érkezett az egyeztetés során, amiket átvezettünk a rendeleten.

Miről is van szó? Ez a rendelet a közoktatási törvény végrehajtására született. Az idén nyáron volt egy módosítása a közoktatási törvénynek, amely felhatalmazást adott arra az oktatási és kulturális miniszternek, hogy a nem szakterülethez, illetve nem tantárgyhoz kapcsolódó pedagógiai-szakmai szolgáltatások országos megszervezését rendeletben szabályozza. Erre azért volt szükség, mert bizonyos pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az önkormányzatok, illetve az egyes pedagógiai intézetek nem szerveztek meg, ezen a területen pedig országosan megfelelő minőséget kell biztosítani.

A szakmai szolgáltatásokat veszi sorra a rendeletmódosítás. Ilyenek a közoktatás-fejlesztési pályázatok lebonyolítását segítő pedagógiai szakmai szolgáltatások, a közoktatási intézmények könyvtári tevékenységét segítő szakmai szolgáltatások, a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos szakmai szolgáltatások, a konfliktuskezelést segítő pedagógiai szakmai szolgáltatások, valamint az országos mérési, értékelési tevékenységet segítő szakmai szolgáltatások. Ezek a témák a közoktatásban kiemelt figyelemre tartanak számot és napjaink fontos kérdéseivel foglalkoznak. Szükség van arra, hogy ezekben a témákban országos szervezésre kerüljön sor, és ezt látja el az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet. Fontos hangsúlyozni, hogy ez az intézmény azonban csak szervezési és koordinációs feladatokat lát el, vezeti a szaktanácsadói névjegyzékeket ezekben a témákban. Újdonságként kerül be a rendeletbe, illetve az átdolgozás során ráerősítettünk arra, hogy

minden pedagógiai intézet részt vehet ezekben a szakmai szolgáltatásokban az OFI-val kötött megállapodás alapján, amely megállapodást – amennyiben a pedagógiai intézet fenntartója kéri – az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet meg kell, hogy kösse.

Bevezetőként ennyit kívántam elmondani. A felmerülő kérdésekre szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az OFI-t ketten is képviselik a bizottságban, Fábiánné Orosz Ibolya és Kállay Attiláné. Ibolya!

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Mi már gondolkodtunk ezekről a feladatokról és beszéltünk is róluk. Konkrétan még nem született semmi, várjuk a rendelet megjelenését. Vannak homályos pontok, nem látjuk előre, hogy szervezhető ez meg a nemzetiségi területen, hogy viszonyul a szaktanácsadói státusz a szakértői státuszhoz. Ha valaki rajta van a szakértői névjegyzéken, az automatikusan szaktanácsadói státuszt is jelent, vagy ezt az OFI fogja megszervezni? Én úgy értelmeztem, hogy ez így lesz, s nemcsak a nemzetiségi területen. Elegendők-e ezek a feltételek ahhoz, hogy valaki szaktanácsadó legyen? A közoktatási törvény 17. §-a szerint megfelelő végzettséggel kell rendelkezni, és eleget kell tenni minden olyan kívánalomnak, ami ott le van írva, de nem feltétel például az, hogy szakértő legyen az illető. Hogyan fog ez működni a továbbiakban?

DR. MADARÁSZ HEDVIG: A közoktatási szakértő és a szaktanácsadó két külön fogalom. Természetesen lehetnek átfedések, de ahhoz, hogy valaki szaktanácsadó legyen, nem feltétel az, hogy szakértő is legyen. A közoktatási törvényben rögzített alapfeltételeknek kell megfelelni: pedagógus végzettség, tíz év gyakorlat, és a rendelet ehhez szakterületenként tesz hozzá olyan szakképzettségeket, amelyek e szakmai feladat ellátására feljogosítják a szaktanácsadókat.

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Végezhet-e szakértői tevékenységet a szaktanácsadó akkor, ha nincs rajta ezen a listán?

DR. MADARÁSZ HEDVIG: Csak akkor, ha az országos közoktatási szakértői névjegyzékbe is kéri a felvételét, ezt azonban nem ez a rendelet szabályozza.

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Szerintem a kettő szorosán összefügg.

DR. MADARÁSZ HEDVIG: Ha mind a két feltételnek megfelel, akkor mind a kettőre kérheti a felvételét.

ELNÖK: Hogy kell értelmezni az „országos pedagógiai-szakmai szolgáltatást”? Az Országos Pedagógiai Intézet a függetlenségét megtarthatja?

SIMON ISTVÁNNÉ: A törvény külön rendezi a nemzetiségi szakmai hálózat kialakításának az ügyét. Ebben az esetben általában a tantárgyakra helyeződik a hangsúly. Itt a kisebbségi nyelv és irodalomról, a kisebbségi nyelven való oktatásról és nevelésről van szó az óvodai területen. A szaktanácsadói hálózat tekintetében olyan tudásról van szó, ami nem tantárgyi rendszerű, amit az adott pedagógus nem tudott elsajátítani sem az alapképzésben, sem a különféle továbbképzéseken.

Felemlítette a témaköröket. Erre új képzési tematika fog létrejönni, és ezt el kell majd ahhoz végezni, hogy ezen a területen megfelelő szakmai hozzáértéssel rendelkezzenek, és ennek a feltételnek, hogy ő arra a szaktanácsadói listára fölkerüljön, lehetősége legyen megfelelni.

Ez lesz a feltétele, gondolom én, ugye? (*Dr. Madarász Hedvig: Igen.*) Mert eddig az iskolai oktató-nevelő munkában gondolkodva bizonyos diszciplínákban gondolkodtunk, bizonyos olyan klasszikus alapfeladatokban, eddigi alapfeladatokban, amelyeket az iskola ellátott. És ahogyan a bevezetőben Hédi elmondta, vannak különféle szakterületek, amelyekről kiderült, hogy ezeken a területeken is lépni kell, és egy hálózatot kiépíteni, elsősorban azért országosan – gondolom én –, mert mondjuk, regionális vagy megyei szinteken vagy területi szinteken nincs arra kapacitás, hogy ezek kiépüljenek. Ez ennyiben hasonlatos ahhoz a nemzetiségi szakértői hálózatkiépítéshez, amelyet országosan tervezünk kiépíteni, és amit a törvény elő is ír, mert az ilyen típusú nemzetiségi feladatok ellátásához sincsenek kapacitások területileg vagy helyileg.

DR. MADARÁSZ HEDVIG: Két dologra szeretnék ráerősíteni. Az egyik, amit már a bevezetőben is említettem, miszerint a miniszter arra kapott felhatalmazást, hogy a nem tantárgyhoz, szakterülethez kötődő; tehát ez valóban így van, ezzel kezdtem.

A másik pedig, hogy a kisebbségi pedagógiai szakmai szolgáltatások tekintetében ez a rendelet nem hoz újítást, hiszen ez a régi rendeletben is ugyanezzel a szöveggel szerepel. Itt tehát nincs újdonság, legfeljebb annyi, hogy az OFI vezeti itt is a szaktanácsadói névjegyzéket, de itt a feltétel csupán az, hogy az alapfeltételeken túl – tehát a pedagógusvégzettség, tíz év gyakorlat – nemzeti, etnikai kisebbségi feladatot ellátó nevelési-oktatási intézményben szerezte a gyakorlatát az a bizonyos pedagógus. Itt tehát további továbbképzési kötelezettség sincs, mint mondjuk, a többi szakmai szolgáltatásnál, ahol valóban bizonyos témákat határozunk meg, hogy ilyen és ilyen típusú továbbképzésben vett részt a jelölt.

ELNÖK: Köszönjük. Jovánka?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Először is elnézést, hogy késtem. Ami engem ebben aggaszt, az talán kicsit az, amit az előbb ön is elmondott, hogy nem történt semmilyen változás az előzőekhez képest. És visszatérve arra, amit elnök úr említett, amennyire tudom, az iskolarendszerrel rendelkező kisebbségek esetében az országos önkormányzatoknál vagy valamilyen szinten azok részvételével szerveződtek pedagógiai és módszertani központok. Úgy gondolom, az a megfogalmazás, amely a (2) bekezdésben van, annyira tág megfogalmazás: „biztosítva legyen”, és ez a három elem: „nyelvterületenként, intézménytípusonként, oly módon, hogy a nevelési-oktatási intézmények által ellátott valamennyi nevelő és oktató munkához a szaktanácsadás biztosítva legyen”.

Úgy gondolom, ezek a mi intézményeink többek között azért is alakultak meg, mert ez mint feladat nem volt konkrétan leosztva, nem volt kidolgozva. Én legalábbis úgy érzem, de lehet, hogy tévedek, nem kapnak megfelelő pedagógiai szakmai támogatást kisebbségi oktatási rendszerek, vagy saját maguk szervezik meg. Sőt annak idején, emlékszem, talán néhány évvel ezelőtt én voltam az, aki rámutattam arra, hogy folyamatosan csökken azoknak az embereknek a száma, akik ezzel foglalkoznak, és előbb-utóbb ez a mennyiség a minőség rovására is megy. Talán nem kellene ilyen tágan, lehet, hogy csak szűkebben kellene megfogalmazni, de konkrétan, mert úgy gondolom, ez egyike azon területeknek, ahol fokozatosan lemaradunk. Mondom, mi talán még a legrosszabb helyzetben is vagyunk, abból a szempontból, hogy kicsi az iskolarendszerünk, nem EU-tagállam az anyaországunk, nincs érvényes kétoldalú államközi egyezmény, csak egyéni alapon tudjuk ezt végezni.

Úgyhogy nekem ez egyrészt kevés, egyrészt túl tág, másrészt pedig úgy érzem, hogy amikor konkrét dolgokról van szó, akkor nincs megoldva a kisebbségi pedagógiai szakmai támogatás, kezdve a továbbképzéstől, amit itt később látom, hogy említenek. De lehet, hogy csak én látom így.

ELNÖK: Hozzátéve természetesen azt, hogy a 12/d-ben nevesített területek nagyon fontos területek. Tehát ez végül is olyan új feladat, amivel a közoktatásnak szembe kell néznie, mint ahogy a szakmai szolgáltatóknak is. Ez tehát nagyon pozitív változás.

Jovánka elmondott egy véleményt. Talán tetszik rá válaszolni.

DR. MADARÁSZ HEDVIG: Főosztályvezető asszony szeretne reagálni.

SIMON ISTVÁNNÉ: A szabályozás szintjén ez egy tiszta ügy, a törvénynek is az előbb hivatkozott, azt hiszem, 36. § (6) bekezdése erről rendelkezik. Tervbe van véve és kiépülőben van, az OFI munkatervében benne van a nemzetiségi szakmai szolgáltatások feladatainak ellátására egyrészt – és megint azt mondom, ez az általános szabályozás szintjén rendben van, hiszen amit Hédi mondott, elsősorban a tantárgyhoz kötődő szakmai szolgáltatásokról van szó –, tehát a kisebbségi nyelv és irodalom, a kisebbségi nyelv, a kisebbségi nyelven oktató tantárgyak ügyek, a kisebbségi óvodai nevelés; erről beszélünk. Ott kiépülőben van az ő irányításukkal egy országos hálózat. Azért, mert megyei szinteken, területi szinteken esetleges és mert nem gazdaságos. Tehát lesz egy mindig mozgósítható, minden nevelési-oktatási szintnek megfelelő, kisebbségenként egy hálózat, gyakorló pedagógusokból – azzal gazdálkodunk, amink van. Ez az egyik oldala.

A másik ettől teljesen független, amit Jovánka talán említett, ha jól értettem, hogy az országos kisebbségi önkormányzatok a kisebbségi törvény szerint is meg a közoktatásról szóló törvény szerint is intézményt létesíthetnek és tarthatnak fent. Ennek jegyében alakítottak a kisebbségi önkormányzatok – a szlovákról, a németről tudok én, és a szerb is – saját módszertani intézményt vagy saját pedagógiai intézményt, amely az ő területükön az országos önkormányzat által meghatározott feladatterv vagy munkarend szerint fogja a feladatait ellátni. Ez a kettő nem zárja ki egymást, ez egymást erősíti.

A többi feladat, amelyet a rendelet megemlít és a kolléganő is megemlített, még egyszer mondom, új feladatok. Új feladatok, amelyek új tematika szerint fogják a leendő szakembereket – ha én jól tudom, de korigálj, ha nem – kiképezni, hogy utána ennek vagy annak a szakterületnek a szakértői legyenek. És ezen az alapon fognak egy adott jegyzékre fölkerülni. Miközben az általános feltételek nagyjából ugyanazok, tehát ennyi pedagógiai gyakorlat, megfelelő végzettség, és így tovább. Amiket a kolléganő a továbbiakban említett, ezek nem specifikus nemzetiségi feladatok, attól teljesen függetlenül egy nemzetiségi közoktatási intézményben is előfordulhat, hogy szükség van ezekre a szakemberekre. Ez persze nem zárja ki, hogy a nemzetiségi szakember is elvégezze ezt vagy azt a képzést, és ennek megfelelően egy általános szakértői vagy szaktanácsadói feladatot ellátó ember legyen, és fölkerüljön a listára. Tehát itt nincs ellentmondás. Én azt gondolom, ez egymást erősíti.

ELNÖK: Köszönjük. Jovánka?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Ha jól értem, ez egy alapszabály és erre épül majd egy hálózat. Ibolya, neked van információd arról, hogy mikor fog ez kerek egészzé válni?

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Előmunkálatokat végeztünk, és a rendelet megjelenését követően nyilvánvalóan fel fognak gyorsulni az események.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Becslésed szerint mennyi idő múlva?

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Megbecsülni se tudom. Szaktanácsadónak jelentkezni kell, és ez azt jelenti, hogy nemzetiségi területen nekünk kapacitálnunk kell embereket, hogy

jelentkezzenek szaktanácsadónak. Azt remélem, hogy párhuzamosan szakértőnek is fognak jelentkezni, mert nemzetiségi területen a szakértői munkák elvégzése terén nagyon nagy hiányosságok vannak. Egy nemzetiségi intézmény értékelését egy-vagy két ember képes elvégezni. Olyan értékelést, amiben benne van a tantárgyi mérés és sok olyan szakmai dolog, ami specifikus, ami nem váltható ki egy általános szakértői jogosítvánnyal.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Ebben a ciklusban meglesz?

FÁBIÁNNÉ OROSZ IBOLYA: Dolgozunk rajta, de még ki kell találni a működőképes formációt. Annak, aki a szaktanácsadói hálózatban dolgozik, tényleges tudással kell rendelkeznie, hogy ne formálisan történjenek a dolgok.

ELNÖK: Most már olyan részletekbe megyünk bele, ami nem is erről a rendeletről szól. Én persze megértem Jovánka türelmetlenségét, merthogy tulajdonképpen egy széteső rendszerről van szó, amit valahogy össze kell tartani, de ez nem ennek a rendeletnek a tárgya.

Szauer Ágnes osztályvezető asszonynak adom meg a szót.

SZAUER ÁGNES: Kétféle minőségben szeretnék egy-egy mondatot mondani. Főosztályvezető asszony említette a költségvetési törvényben rendelkezésre álló intézményátvételi alapot. Jó az, hogy az országos önkormányzatok fontosnak tartják a kisebbségi oktatást és pedagógiai intézeteket hoznak létre. Senki és semmi nem akadályoz minket abban, hogy a rendeletek szerint működtessük ezeket a pedagógiai intézeteket. Nem tudom, Jovánka, hogy nálatok te vagy-e ennek a pedagógiai intézetnek a vezetője vagy valaki más, de akárhogy is van, abban az intézetben nyilván nincs tizenöt munkatárs, de a létszám attól is függ, hogy mekkora kisebbségről van szó. *(Dr. Lásztity Jovánka: Nálunk egy félállás van.)* Attól függetlenül, hogy az OFI mikor készül el, mi már dolgozhatunk. Nincs túl sok ember, aki ezen a területen szakértőként működhet. Mi csak azt tudjuk elérni, amit saját magunk csinálunk, függetlenül attól, hogy milyen OKM-rendeletek születnek. Alapvető elvárás, hogy a pedagógiai intézetben dolgozó egy-két ember megfeleljen a követelményeknek, mert ennél több embert egyszerűen nem tudunk foglalkoztatni.

Tanári múltamból kiindulva merem mondani, hogy óriási hibák és problémák vannak ezen a területen. Csak mi tudjuk jobb irányba vinni ezt az ügyet. Bárcsak lenne az itt leírtaknak megfelelően minden intézménytípusra és szakterületre egy-egy nagyon jó szakemberünk, akit csak úgy leakasztunk a polcról, és bárcsak mondhatnánk azt, hogy a német nemzetiségi harmadik osztályos környezetismeret a te területed. S a németek még jól állnak. *(Simon Istvánné: De ennek nincs akadálya!)* Természetesen, de ezt attól függetlenül is meg kell csinálnunk, hogy van-e rendelet vagy nincs.

ELNÖK: Nagyon köszönöm osztályvezető asszony hozzászólását, mert valóban arról van szó, hogy ezt alapvetően nekünk kell megcsinálnunk. A módszertani központok és pedagógiai intézetek feladata ugyan körülhatárolt, de épp a rendeletből következően arra kell törekedni, hogy egy kicsit szélesebb legyen ez a feladatkör, hiszen azok a szaktanácsadói problémák, amelyek szakmai szolgáltatásként jelentkeznek, a nemzetiségi intézményekben is megvannak, sőt sok esetben élesebben jelentkeznek, mint a többségi közoktatási intézményekben.

Ki kér még szót? Alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Véleményem szerint itt keveredés van, de most nem akarok ebbe mélyen belemenni. Amit mondani akarok, az nem az országos pedagógiai-szakmai szolgáltatásokkal, hanem a pedagógiai szakszolgálatokkal összefüggő dolog ott az alvégeken,

amiről én eddig már többször is szoltam, de erre vonatkozóan még mindig nem látom a megoldást. Nem állami fenntartású intézményekről van szó, hanem olyanokról, amelyeket az országos önkormányzatok tartanak fenn.

Az alvégeken lévő önkormányzat jóindulatától függ az, hogy a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat milyen elvek alapján vehetik igénybe ezek az intézmények. Tudjuk, hogy napról napra nő ezeknek a gyerekeknek a száma, de ebbe se mennék bele. A lényeg az, hogy kemény pénzeket kell fizetni ezért. Például egy iskolaérettségi vizsgálat 24 500 forint tanulónként. Egy logopédia, egy íriszterápia 3750 forint/óra. Nekem ez 2004 óta problémát jelent.

ELNÖK: Azt javaslom, hogy ezt majd az egyebekben tárgyaljuk meg, mert nem ehhez a rendelethez kapcsolódik. Intézményvezetőként tudjuk, hogy ezek valóban reális problémák, de azt javaslom, hogy erről majd az egyebekben beszéljünk. Elfogadod ezt?

MEDVEGY PÁLNÉ: Igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Határozathozatal következik. Ki ért egyet a rendeletmódosítással? (*Egyhangú egyetértés.*) Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag egyetért a rendeletmódosítással. (46/2008.(10.16.) számú határozat)

Következő napirendi pontunk a 138/1992.(X.8.) kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben.

Felkérem dr. Varga Mária Beáta főosztályvezető-helyettes asszonyt, hogy ismertesse a rendeletmódosítás lényegét.

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Tisztelettel köszöntöm én is önöket. Nyilván az „Új tudás, új műveltség mindenkinek” című kormányprogram mindenki számára ismert már. Elég régóta ismert az a tervezet is, amelyik az én témámat érinti a pedagógusok kiegészítő illetményével kapcsolatban.

Nagyon röviden csak annyit, ami a szövegből nem olvasható esetleg ki, és kicsit háttér-információ lenne. Természetesen az oktatási és gyermeksegély-kerekasztal javaslataival összhangban készítettük el ezt a jogszabálytervezetet. Mint látják, a 3h-s gyermekekkel foglalkozunk, intézményvezetők, pályakezdő és más pedagógusok kiegészítő illetményét szabályozza, illetőleg megemeli az osztályfőnöki pótlék mértékét és a gyógypedagógiai pótlék mértékét. Én most nagyon óvatosan fogalmaznék a hatályba léptetésről is meg az összegekről is, hiszen tudjuk, hogy a költségvetési törvénytervezet átdolgozás alatt áll. Tehát a terveink szerint az osztályfőnöki pótlék – csak ha nem volt idejük megnézni, összehasonlításként mondom – a 30-60-ról megy föl 40-100 százalékig terjedőre, a gyp-pótlék pedig 36-60-ra megy a 18-42 százalék közöttiről. Ez a mindenkori pótlékalap százaléka, ez a pótlékalap jelenleg 20 ezer forint.

A hatálybalépést illetően a terv az – de ezt valóban nagyon óvatosan mondom –, hogy az osztályfőnöki pótlék és a pályakezdő és más pedagógusok kiegészítő illetménye kivételével a tervek szerint január 1-jén hatályba lépne; ez a kettő pedig, amit említettem, a következő tanév elején, tehát 2009. szeptember 1-jén.

Bizonyára sokan találkoztak augusztus második felében egy tervezetünkkel, ugyanis az első államigazgatási egyeztetés körében megküldtük a kisebbségi önkormányzatok részére is a tervezetünket. Kevés visszajelzés érkezett, de például a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata egyetértését fejezte ki és nem tett észrevételt; valamint az Országos Cigány Önkormányzattól jött alapvetően támogatás és a jogszabálytervezet elfogadása.

Ami lehet, hogy elkerülte a figyelmüket, mert a legvégén van – mi, jogászok mindig a legvégével kezdjük a jogszabályokat; Szüdi úr is ezen a véleményem van, és teljes mértékben tudom támogatni –, az a lényege a dolognak, hogy a feladatellátásiterv-készítési kötelezettség meg fog szünni. Ezt becsempésztük valahogy a végére. A Kjt.-nak egy elég nagy mértékű módosítása előtt állunk. Én is úgy tudtam meg az Országgyűlés honlapjáról, hogy elfogadták a Kjt. módosítását, úgyhogy amint a kezünkben lesz valamilyen formában ez, akkor egy csomó minden még módosulni fog a Kjt. módosulása kapcsán, és gondolom, rövidesen újra találkozni fogunk önkkel ebben a témában. Most ez az egy ilyen volt, a feladatellátásiterv-készítési kötelezettségnek a megszüntetése, amit be tudtunk oda hátra, úgymond, csempészni, hogy ezt már januártól ne kelljen végezni.

A tervek szerint január legelején lépne hatályba ez a jogszabály. Ezt teljesen egyértelműen el kellett fogadnunk, hogy nem érdemes előbb, meg kell vele várni a költségvetési törvényt, meg kell várni a bértárgyalásokat, és amikor ezek a vélemények elhangzottak, akkor még nem is volt szükség a megszorító intézkedésekre, ami miatt a költségvetési törvényt át kell dolgozni.

Köszönöm szépen, egyelőre ennyit mondanék. Tessenek kérdezni, és megpróbálok rá válaszolni.

Illetőleg még egy dolog eszembe jutott, bocsánat. Teljesen jogos volt az az általános észrevétel, hogy a középkorosztálynak ez egy fájdalmas dolog, hogy nem részesülnek egyáltalán ebből. A hetedik fizetési fokozatig megy föl, fokozatosan csökkentve ez a bizonyos illetménynövelés. Most valószínűleg viszont a terveink szerint a kiemelt munkavégzésért járó keresetkiegészítés, amelyet majdnem mindenki csak minőségi bérpótlékként ismer, a tervek szerint két és félszeresére megnövekszik, és a teljesítménymotivációs pályázatban lehet majd rá pályázni, amit nyilván ismernek már: egypár éve a költségvetési törvényekből adódóan mód volt erre miniszteri rendelet alapján. Ezek az összegek is terveink szerint külön miniszteri rendelet alapján lesznek majd pályázhatók, amiről beszéltem; és a költségvetési törvényben tételesen, összegszerűen is szerepelnek, amit mondtam, hogy ennek összegszerűségéről én most nem beszélnék.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem akarok visszaélni azzal, hogy én elnökölök, ezért kérem a bizottsági tagokat, szóljanak hozzá, ne én ragadjam most azonnal magamhoz a szót.

Amint hallottuk, ez erőteljesen a költségvetési törvény függvénye, ezek tehát tervek.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Ehhez kapcsolódva, ahogy hallottam, olvastam, ez egy teljesen preferált törvény. Viszont mindenképpen szeretném megismételni azt, amit az első nekifutásra mondtunk erről a dologról. Bár jólesett, amit főosztályvezető-helyettes asszony mondott, hogy fáj, de sajnós azt, hogy fáj, nem lehet mondani ezeknek az embereknek. Nem tudom, hogy ez hogy van az egész magyar közoktatást figyelembe véve, de nálunk az iskolában, mondhatom azt, ez a generáció az, amelyik több mint ötven százalékban, ha nem nagyobb arányban, de úgymond, tartja a hátán a rendszert, tartja a frontot. Én ezeknek az embereknek a szemébe nem tudom azt mondani, hogy tudom, hogy fáj, de nyeld le, mert meg vagyok róla győződve, hogy egy arányosabb rendszer is alkalmazható erre.

Továbbra is úgy gondolom, hogy olyan feszültségeket fog ez szülni az iskolákon belül, hogy ember legyen a talpán és ember legyen az az igazgató a talpán, aki ezt kezelni fogja tudni, akármennyire is megemelődik az ő minőségi vagy kiegészítő illetménye; elnézést, a terminus technicusokkal nem vagyok annyira tisztában. Én külön azért hívtam össze egy szélesebb fórumot, mert ez egy olyan törvény, amely valójában szinte mindenkit érint. Olyan érzelmek szabadultak fel csak amiatt, hogy erről beszélgettünk, nem attól, hogy ez lesz, hanem hogy csak beszélgettünk róla, hogy én magam is megszeppentem, pedig én is egy

eléggé nyomulós típusú ember vagyok, és nehezen tudok megszeppenni. Úgyhogy mindenféleképpen, mint a Szerb Országos Önkormányzat oktatási bizottságának az elnöke azt kell jelezniem, hogy lehet, hogy elmulasztottuk a törvényi lehetőségünket, akkor csak ebben a formában tudom ezt prezentálni, de én nem tudok egyetérteni. És azt mondom, a legkevésbé lesz ez gond a kisebbségi iskolákban, mert én főleg mondhatom ezt bátran arra az egy plusz három iskolákra, de hogy milyen vonzatai lesznek ennek, én bele sem merek gondolni. Lehet, hogy ez laikus hozzáállás, de talán lehetett volna azt, hogy a pályakezdők kiegészítő illetményét – vagy nem tudom, hogyan fogalmazták – csökkenteni, a másikat pedig kompenzálni, hogy összességében ne legyen több pénz, amit erre a költségvetésből fordítani kell. Megnéztem hátul ezeket a táblázatokat, amelyek a háttér tanulmányok alapján a többletforrásigényt megjelenítik. Biztos vagyok benne, hogy ha ez válik érvényessé, azt nem mondom, hogy a pedagógusok valószínűleg kimennek az utcára, de az biztos, hogy óriási feszültségeket fog gerjeszteni, és nehéz lesz ezt keresztülvinni a pedagógustársadalmon, amelynek, mondom, szerintem kétharmad arányban éppen az a generáció a zászlóvivője, amelyek ebből a rendezésből kimaradnak, miközben ha egy pályakezdő belegondol, akkor rá fog jönni, hogy húsz év múlva ugyanott fog tartani.

Ez tehát csak egy látszólagos vonzóvá tétele a szakmának, mert egy ember nemcsak húsz évig, hanem a nyugdíjig akar dolgozni. Ha jól értem, ezzel akarják a kimaradt generáció fájdalmát enyhíteni, de nem ragozom tovább. Mindenesetre nagyon kíváncsi vagyok, hogy mi lesz ennek a sorsa.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Tisztelt Főosztályvezető-helyettes Asszony! Amikor másfél vagy két évvel ezelőtt a feladatellátási terv elő volt írva az intézményeknek, akkor én személy szerint mosolyogtam rajta, mivel félrenyúlásnak tartottam, mert egy jó munkatervnek tartalmaznia kell mindazt, amit annak idején a feladatellátási tervben előírtak. Éppen ezért nagyon boldog voltam, amikor a nyáron a módosítást olvastam. Vivát, nem kell! Ezt szeretném most megköszönni. Ez az egyik.

A másik: a Ratkó-korosztálynak sok mindenben terhet kell cipelni és nyelni kell, aminek ez egy ékes bizonyítéka. De ennek bizonyítéka a nyugdíjrendszer is. Én már rég nyugdíjban lehetnék, ha azok a jogszabályok lennének érvényesek, mint amelyek kezdő koromban érvényben voltak. A kolléganők akkor 55 éves korukban mehettek nyugdíjba. Nem beszélve arról, hogy akkor az ötven év feletti nők védett korban voltak. Mi viszont nem vagyunk védett korban és nem is leszünk. De ez nem baj, mi nyelünk és cipeljük a terhet. A közoktatásnak ezeket a szereplőit a szakma még megtanította a becsületre meg a tisztességre, s addig fogják vinni, bármilyen törvényi rendelkezések is lesznek, míg össze nem esnek. Ezt nem azért mondom és nem azért vagyok ennyire őszinte, hogy a főosztályvezető-helyettes asszonyt bántsam, hiszen ezeket ő is nagyon jó tudja, mivel ő is szereplője az eseményeknek. Szentül meg vagyok győződve arról, hogy neki is ez a véleménye; az ember nem tehet róla, ezt éli át, ezzel kell szembenézni és ezt a terhet kell cipelni.

Amikor a nyáron az interneten olvastam ezt a tervezetet, csak mosolyogtam, mert tavalyelőtt volt olyan módosítás, hogy a pályakezdő pedagógusok mellé mentort kell állítani. Ez egyébként nagyon okos dolog, ugyanis rendkívül fontos, hogy a pályakezdő ismerje meg az intézmény alapdokumentumait. Mert ha nem ismeri meg, akkor még öt év múlva se tudja, hogy mi a feladata. Ez tehát nagyon jó elképzelés. No de majd a mentor fogja segíteni azt a pályakezdőt, aki kiemelt fizetést kap, attól függően, hogy egyetemmet vagy főiskolát végzett?

A harmadik: az Országgyűlés a múlt héten foglalkozott a költségvetési törvény tervezetével, és azóta B-verzió készül. A B-verzióban a 23. pont alatt van olyan, hogy bérpolitikai intézkedések támogatása, ahova be van építve a 138. §-nak ez a része. Az OKB

nevében azt szeretném kérni, hogy módosuljon ez a mondat, nehogy olyan gondunk és problémánk legyen, mint annak az ominózus 15 ezer forintnak az esetében, s megint csak a nem állami intézményekről beszélek. „A központi költségvetés normatív feltételekkel nyújt támogatást a helyi önkormányzatoknak”, s ide kerüljenek be azok az intézmények is, mert nekik is ugyanazt a cipőt kell felvenniük. *(Dr. Varga Mária Beáta: Benne van.)* Ha benne van, akkor nem beszélek róla tovább.

A vezetőpótléknál azt olvastam, hogy plusz pontokat szerezhet a vezető, ha közoktatás-vezetői szakvizsgája van, ha a tantestület több mint 50 százaléka rászavazott és még egy feltétel esetén, ami most nem jut eszembe. Amikor ezt olvastam, akkor az 50 százalékot keveselltem. Én ezt biztos, hogy megemelném, mert ha én intézményvezetőként vállalom a felelősséget és a tantestületem felét meg kell győzőm és bizonyítanom kell, hogy rátermett vagyok és jót akarok, akkor azzal eltelik másfél-két év. Tehát ha rajtam múlna, én biztos, hogy megemelném az 50 százalékot.

ELNÖK: Köszönöm. Lásztity Jovánka!

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Főosztályvezető-helyettes asszony azt mondta, hogy a minőségi bérpótlék emelkedni fog. Ezzel az a gond, hogy az intézményvezetőnek mérlegelési joga van e tekintetben. Vagy nem így van?

ELNÖK: Majd elmondom.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Ha jól értettem főosztályvezető-helyettes asszony szavait, ez kompenzációs mechanizmus lenne. Ez nem olyan biztos, mint ami a törvény szövegében benne lesz, de lehet, hogy az intézményfenntartó ezt erre fogja elkölteni, ami a fájdalom enyhítése okán nagyon jó lenne. Az országos vagy térségi feladatot ellátó intézmény vezetőjének a pótléka az alap 150 százaléka.

MEDVEGY PÁLNÉ: Én nem erről beszéltem.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Akkor elnézést kérek.

ELNÖK: Nagyon pozitív az, hogy az országos önkormányzat azt a szándékot, ami a közalkalmazotti törvény módosításában benne van, elfogadta és támogatta, de gyakorló intézményvezetőként én bizonyos pontokon ellentmondanék ennek a pozitív megerősítő véleménynek.

Amit elmondtak a többiek, azt nem akarom ismételni: a feszültség. Nem értek egyet azzal, hogy automatikusan jár pályakezdőknek ez a kiegészítő bérpótlék. Alapvetően nem értek egyet. Amikor a tizennyolcadik évemet töltöm el intézményvezetőként, gondot jelent egy nemzetiségi iskolában az, hogy jövőre például a kiselsősökhöz egy jól beszélő, nemzetiségi területen gyakorlott tanítót tudjak tenni, mert sajnos ez alatt a tizennyolc év alatt a tanító- és a tanárképzés nem tartott lépést azokkal a követelményekkel, amelyek a nemzetiségi oktatásban mindannyiunk számára kötelező feladat. Ez tehát az egyik dolog. Most az, akit én most kényszerűségből beállítok, vagy beállítok valakit kényszerűségből, mondjuk, földrajzot, kémiát német nyelven tanító kollégát, és tudom róla, hogy nem az igazi, mert egy közül csak egyet lehet választani, de megkapja a pluszjuttatást, az a kolléga pedig, aki évtizedeken keresztül a pályán van, és viszi az egész rendszert a vállán – ahogy Jovánka és Zsuzsa is mondta –, valamikor elmarad. Ez akkora feszültséget fog okozni az iskolákon, az intézményeken belül, hogy ez elképzelhetetlen!

Két dologgal értek alapvetően egyet: egyrészt az osztályfőnöki pótlék megemelésével, mert az osztályfőnöknek nagyon komoly feladatai vannak. S furcsa módon, én is intézményvezető vagyok, az intézményvezetői pótlék megemelésével értek egyet; nyilván utána kellene számolni, hogyan vannak ezek a százalékok. Lehet, hogy még így is kevés, hiszen legalábbis német területen nap mint nap szembesülünk azzal a problémával, hogy nemzetiségi intézménybe nincs pályázó az igazgatói feladat ellátására, mert egyszerűen nincs. Valamilyen módon azt a felelősséget, ami itt az intézményvezetőkre hárul, tényleg javadalmazni kell.

Egyetértek azzal, hogy vonzóvá kell tenni a pedagóguspályát, tehát a szándékot alapvetően jónak tartom. De úgy gondolom, nem biztos, hogy ezt olyan áron kell megtenni, hogy közben azt a rendszert, amely működik, és azt a középkorosztályt, azokat a Ratkó-gyerekeket, akik viszik ezt a rendszert, ilyen helyzetbe hozzák.

Mondom, ezt tehát valamilyen feltételhez kötném. A feltétel a fontos, amit ki kellene dolgozni, mert ez ebből a rendeletmódosításból nem derül ki. Mert feltétel nélkül semmiképpen nem tudnám támogatni.

Tessék parancsolni!

DR. FÓRIKA LÁSZLÓ: Elnézést kérek, hogy most másodszor is szót kértem; megígérem, legközelebb nem fogok visszaélni a türelmükkel.

Egy alkotmánybíróági határozat jutott az eszembe, amelynek a beadványát fiatalok írták, amelynek alapján a határozat született. Az a beadvány pedig pont azt vitatta, hogyan van az, hogy az idősebbek az azonos munkahelyen végzett azonos munkáért több pénzt kapnak. Az Alkotmánybíróság erre azt mondta, hogy akkor, amikor a jogalkotó bértáblát alkotott, és a bértáblát aszerint húzta meg, hogy ki mennyi időt dolgozott abban a munkakörben, nyilvánvalóan figyelembe vette azt is, hogy az idősebb korosztály stabilabb, megbízhatóbb és mélyebb ismeretekkel rendelkezik. Tehát az Alkotmánybíróság azt mondta, hogy a kor szerinti különbségtétel überelheti – csúnyán mondom – az egyenlő munkáért egyenlő bért elvét, ha az indokolható.

Itt most ennek a fordítottját látjuk. Most az a kérdés, hogy ez a cél, amit itt azért többen is elmondtak, az vajon megfelelő indok-e az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének a megsértésében. Vagyis az, hogy a fiatalokat pluszban kell támogatni azért, hogy valóban eljőjenek a pedagóguspályára, sőt csak azoknak a fiatal pedagógusoknak a támogatásáról van szó, akik hajlandók olyan munkát vállalni, amiről nyilvánvalóan tudják, hogy a legnehezebb lesz, mert az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben fognak dolgozni, magyarán halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekkel fognak megküzdeni. *(Dr. Lásztity Jovánka: És minden tapasztalat nélkül.)*

Ez tehát a személyes véleményem. Én azt gondolom, ha egy fiatal, huszon-egynéhány éves pedagógus úgy dönt, hogy egyáltalán a pályán marad, és úgy dönt, hogy a legnehezebb munkát vállalja, akkor ezt valami módon premizálni kell vagy egyáltalán premizálni lehet. S aztán persze abban van igazság, hogy tényleges tartalom nélkül, elvárás nélkül, pluszelvárás nélkül, tehát anélkül, hogy megnéznénk a munkáját, hogy az nem csapnivaló-e vagy milyen, az másik kérdés, de én érzem ebben az indokolhatóságot.

Az ombudsman úr észrevétele azonban mégis abba az irányba mutat, amely vélemény itt több alkalommal is elhangzott, hogy önmagában véve ez az automatizmus nem jó. Ha tehát nincs valamiféle ellenőrző mechanizmus, ha nincs valamiféle tartalmi elvárás, az hiba. Mert lehetséges, hogy az integrációs rendszerben részt vevő intézményekben azok a fiatalok fognak elmenni, akiket a pénz vonz oda, és semmi egyéb, s utána pedig nem végeznek megfelelő szintű munkát. Tehát ez is benne van.

Én tehát kétlelkű vagyok ebben az ügyben. A célja ennek a jogszabályhelynek nyilvánvalóan nemes. De hogy ehhez kell-e valamilyen plusz tartalmi elvárást is tenni vagy nem, abban viszont már nem vagyok biztos, hogy ez így jó, ahogy most van.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Piroska!

DR. DZSOTJÁNNÉ KRAJCSIR PIROSKA: Elnézést, nagyon ritkán szoktam szólni, de most mégis hadd tegyem meg, és csak néhány mondat erejéig.

Úgy gondolom, nem szerencsés dolog, taktikai hiba, ha az oktatási folyamat azonos oldalon álló elemeit korosztály szerint szembeállítjuk egymással. Én csak nagyon egyet tudok érteni azzal, amit Zsuzsa mondott, azzal, amit Jovánka mondott. Érdeemes meggondolni, hogy érdemes-e és morálisan indokolható-e pontosan ezt a korosztályt, hogy mondjam, erkölcsileg arcul csapni ezzel a gesztussal – elnézést, én is érintett vagyok ilyen értelemben –, csak azért, hogy olyanoknak adjuk oda a megbecsülést és a mellé rendelt anyagi juttatást, akiről nem tudjuk, hogy ha valóban csak az anyagiak miatt, tehát a jobb anyagiak reményében mennek erre a pályára, akkor nem fognak-e fénysebességgel távozni az első nehézségek, vagy netalán, ahogy Jovánka mondta, az első húsz év után.

Hadd mondjam el itt, mert egyszerűen nem tudom magamban tartani, érdemes lenne a jogalkotóknak megnézni azt, hogy miért nem vonzó ez a pálya. És a nem vonzó elemeknek csak egyike a pénz, a fizetés. Ennek nagyon sok minden más eleme van. És úgy gondolom, sem a hely, sem az idő nem alkalmas arra, hogy én most itt erről beszéljek, de hadd mondjak el egy nagyon rövid példázatot. Én erről írtam, amikor még főszerkesztője voltam a helyi újságnak, ezzel köszöntöttem a pedagógusokat, és nem onnan, hanem a megyétől kaptam köszönőlevelet. Ez a példázat pedig a következő.

Van egy nagyon aranyos Hauff-mese, a grünwieseli polgárokról szól, ahol egy utazó, aki iránt nagyon érdeklődtek a helybeliek és folyton kíváncsiskodtak, egyszer odahozta az unokaöccsét, bemutatta, és ugyan kicsit furcsa volt az illető unokaöcs, mert nagyon szőrös is volt meg olyan nagyon illetlen is volt, de a grünwieseliek mint idegent körülrajongták. S amikor kicsit rosszul kezdett viselkedni, az utazó úriember mindig megszorította a nyakravalóját, és onnan kezdve aztán megint nagyon illedelmes volt. Egy idő után írt egy levelet, melyben közölte, nekem most el kell mennem, itt hagyom az unokaöcsém, viseljék gondját, de ne felejtsek el, hogy ha rosszul viselkedik, akkor meg kell húzni a nyakravalót. Az idő múltával elfelejtették, hogy mit kell csinálni a nyakravalóval, meg kell húzni vagy meg kell oldani. S amikor az unokaöcs megint elkezdett bakugrásokat csinálni meg lövöldözni, akkor meglazították a nyakravalót, majd egyre csak lazították, az unokaöcs viselkedése meg egyre borzalmasabb lett, végül a ruháit is lehányta magáról – és előttük állt egy majom.

Mit akarok ezzel mondani? Én, mint egy tizenvalahány éve tanító pedagógus, úgy érzem, hiába könyörgünk és mondjuk, hogy jó lenne már azon a nyakravalón egy kicsit szorítani, fentről egyre inkább ránk oktrojálják, hogy lazítsunk, lazítsunk, lazítsunk. Ez pedig számomra, középkorú gyakorló pedagógus számára sokkal, de sokkal megalázóbb, mint a boríték, amivel én is minden alkalommal kénytelen vagyok szembenézni, hogy mennyire taksálják a munkámat. Az anyagi megbecsülés mellett éri el, hogy ne legyenek tanárverések, és ne legyenek olyan deviáns dolgok, amikkel nem tud szembenézni a minisztérium.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Osztályvezető asszonynak adom meg a szót.

SZAUER ÁGNES: Tizenöt évig dolgoztam a pedagógusképzésben és akkor is láttam, óriási hiba az, hogy nincs utánpótlás. Nem tudják elképzelni, hogy milyen nehéz olyan emberekkel dolgozni, akiknek nincs igazi elkötelezettségük. Én német nemzetiségi óvónőket

és tanítókat képeztem és láttam, milyen hihetetlenül nehéz a helyzet. Ez a rendelkezés elsősorban az én korosztályom érinti, és minden igazgatót végtelenül sajnálok. De a dolog másik oldalát is látni kell – bár lehet, hogy ezt nem ezzel a rendelettel kell megoldani –: ha a pályakezdő most többet kap, az a felsőoktatásban csak tíz év múlva fog jelentkezni. Azok a kollégák, akik még mindig a felsőoktatásban dolgoznak és pedagógusokat képeznek, azt mondják, már húsz éve oda kellett volna erre figyelni. A legkevésbé alkalmasak fognak a pályán maradni, nem ők fognak egy-két év után továbbállni. Frank Gábornak nem véletlenül vannak problémái, mert a német nemzetiségi oktatásban már harminc éve gondot jelent, hogy aki szakmailag és nyelviileg nagyon jó, az nem marad a pályán. De nézzük meg a bemenetet is. A nagyon gyengéből óriási befektetéssel is csak egy közepszerű szakembert lehet képezni. Ez tehát egy róka fogta csuka, de tizenöt év múlva, amikor mi már rég nyugdíjasok leszünk, nem lesz, aki ezt csinálja, illetve lesz egy csomó önjelölt.

MEDVEGY PÁLNÉ: Az előző megszólalásom során nem mondtam ki a lényegét. Én is fele-feleiben vagyok, mint Fórika László úr. Nem arról van szó, hogy a fiataloktól sajnálom a pénzt. A 138. § lényegét és üzenetét értem, mégpedig azért, mert borzasztó nagy baj van a közoktatásban is meg a felsőoktatásban is. Kimegy egy generáció és nincs bejövétel. Nagyon szeretném hinni, hogy ez a módosítás megoldja az alapvető problémát, és azt is, hogy a felsőoktatási intézményekbe bemenő ifjú hallgatók rátermettségét, erkölcsi tartását, agyi tartalmát mérni fogják, és nem írástudatlanok fognak diplomával, de erkölcsi mutatók nélkül az iskolákba jönni. Tudom, hogy az Unióhoz kell igazítani a rendelkezéseinket és nagyon fontos, hogy a gyerekek meg a szülőknek legyen joga, de azt katasztrófálisnak tartom, hogy egy szülő tizenhét helyen feljelenthet egy intézményvezetőt. Itt van a dokumentáció, több mint kétszáz oldal!

ELNÖK: Elnézést, Zsuzsa, de ez egyrészt az egyebekbe tartozik, másrészt főosztályvezető-helyettes asszonyt mindjárt el fogják hívni az OKNT-be.

Főosztályvezető-helyettes asszonynak adom meg a szót.

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: A bérfelesztésre vonatkozó észrevétel jó néhány testületi ülésen már elhangzott, ennek a tudatában vagyunk.

Hangsúlyozom még egyszer, a minőségi munkavégzésért járó keresetkiegészítés a két és félszeresére fog felmenni, ami azért nem kis összeg. Egyébként nem az igazgató dönt. Amióta létezik a minőségi bérpótlék, azóta úgy szerepel, hogy a juttatás feltételeit a kollektív szerződésben, ennek hiányában az szmsz-ben kell szabályozni. Kollektív szerződés elég kevés helyen van, de tudjuk, hogy az szakszervezeti egyetértéssel történik, az szmsz meg testületi egyetértéssel. Az igazgatónak tehát nincs szabad keze. Másrészt vannak kötelezően juttatandó bérpótlékok. A minőségirányítási rendszerben részvevőknél ennek kötelező esete is van. Úgy gondoljuk, hogy ez némiképp kompenzálhatja a középkorosztály mostani emelésből való kimaradását.

A fenntartó köteles lebontani az összeget intézményi szinten. Rengeteg levelet kapunk, hogy ezt nem teszi meg a fenntartó, de ezt valamilyen módon ki kell erőszakolni, mert megkapja. Pontosán meg van határozva, hogy milyen elvek alapján kell lebontani ezt az összeget, ez minden költségvetési tervben benne van. De tudjuk, hogy a gyakorlat nem mindig ez.

Elnök úr jelezte, hogy a pályakezdők esetében nem ért egyet az automatizmussal. Egy valami azonban egy picit menti ezt a helyzetet. Amióta bejött a gyakornoki rendszer, valaki három évig gyakornok, utána minősíteni kell – mindenki ismeri a rendszert –, és a végén el lehet küldeni. Három év alatt van esélye az igazgatónak, mint a munkáltatói jogkört gyakorló személynek, hogy ha nem felel meg, akkor elküldje. Ezt azért mondom, hogy lássák, van

esély arra, hogy az alkalmatlanokat el lehessen távolítani. Ennek az a jogcíme, hogy nem megfeleltek minősítik, s még csak indokolni sem kell.

Fórika úr jelezte az aggályait, de írásban is megkaptuk a véleményüket. Az ellenőrző mechanizmussal kapcsolatban vannak kétségeik, hogy ezt be lehet-e építeni azokba a miniszteri rendeletekbe, amelyek majd a költségvetési törvény kapcsán a pályázati eljárást fogják szabályozni. Ezenkívül az Államkincstár minden közpénzt bármikor ellenőrizhet. Ez az egyik.

A másik az, hogy alkotmányellenes-e vagy nem, ezzel kapcsolatban egy mondatot mondok, teljesen objektíven, hogy az esélyegyenlőségi hatóságnál is volt véleményezésen ez a tervezet, és nem tettek észrevételt, tehát ezt nem érzékelték. Ez egy dolog, mondom, teljesen objektív tényként mondom, hogy nem tettek rá észrevételt, hogy ez az esélyegyenlőség elvét sértené.

A 3h-s gyerekekkel kapcsolatban pedig most már dolgozunk azon, hogy részletesebben meghatározzuk azokat a feltételeket, amelyeknek meg kell ahhoz felelnie, hogy bizonyos összeget kaphasson. Van egy differenciálási lehetősége az igazgatónak a jelenlegi szöveg szerint, ugyanakkor a törvényben benne van, hogy miket kell néznie, hogy mit teljesített és milyen arányban. Ez tehát részletezve lesz, ez még nincs egészen készen, tehát nem lesz az igazgatónak szabad keze abban, hogy kinek ad, kinek nem.

Azt hiszem, a lényegesebb felvetésekre válaszoltam, de tessenek szólni, mert még nem érkezett telefonhívásom, úgyhogy addig még szabad vagyok, ha valamit esetleg kihagytam volna, vagy újabb kérdés merülne föl.

ELNÖK: Tessék!

SIMON ISTVÁNNÉ: Lehet, hogy én értettem félre a hozzászólást, de mintha a pályakezdési pótlék összefolyt volna a 3h-s gyerekek pótlékával. *(Közbeszólások.)* Nem?

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Csak annyiban, hogy mind a kettőről beszéltünk.

SIMON ISTVÁNNÉ: Tehát hogy nem függ össze, azt tehát nem pályakezdők kapják csak.

ELNÖK: Nem, csak Fórika úr ezt a részt emelte ki, mi pedig más dolgokat is.

SIMON ISTVÁNNÉ: Jó.

ELNÖK: Jovánka?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Én csak egyetlen mondatot akartam még elmondani, és ezt tényleg főosztályvezető-helyettes asszonynak mondom. Én is azt mondom, persze jó, meg kell, meg tényleg jó lenne, ha fiatal jönne. Én ezt talán azért is mondhatom, mert fiatakként, úgymond, évek szerinti pályakezdőként nem ebben a szakmában voltam, én már úgy kerültem bele ebbe, mint egy meglelt idős, felnőtt ember. *(Derültség. – Medvegy Pálné: Az biztos, hogy én inkább operálnék! – Derültség.)*

Viszont azzal, amit Gábor mondott, ezzel az egészszel nekem az a gondom, hogy úgy érzem, a valós erőviszonyokat meg a valós tendenciákat a közoktatásban nem vette figyelembe, és megint olyan érzésem van, hogy az alapproblémát most megláttuk, de nagyon egyetérték azzal, amit Piroska mondott – és ha nem OKB-ülés lenne, akkor tapsoltam is volna a végén. Megint olyan érzésem van, hogy megállapítottuk a problémát, ez így van, és akkor fölülről teszünk rá egy tetőt, és egy abszolút tisztán technikai, rendelkezési, adminisztrációs

húzással meg akarjuk oldani a problémát, amit már szerintem az évszázadok megmutattak, hogy tisztán rendelkezésekkel, törvénnyel, pénzzel azért nem lehet mindent megoldani. És ráadásul itt most olyan helyzet van, és a hangsúly azon van, amennyire én értem, hogy azért kell ennyivel emelni, hogy ez érezhető javulás legyen, tehát úgymond, egy minőségi ugrás legyen, mert nem lehet pár ezer forintnyi pályakezdőplusszal ezt megoldani. De megint olyan érzésem van, ami ezzel a feladatellátásiterv-készítési kötelezettséggel volt, hogy elég rövid idő után ez a rendszer is meg fogja mutatni, hogy jó-e vagy nem, és lehet, hogy két-három év múlva egy olyan módosításnál ülünk itt, amikor már egy cizelláltabb valami lesz előttünk.

Azzal meg végképp egyetértek, amit elnök úr mondott, hogy csak így adni, névre, diplomára, úgy, hogy az a kontraszelekció, amiről Szauer Ágnes beszélt, én is úgy érzem, hogy jelen van.

Azzal kapcsolatban pedig, amit Zsuzsa mondott, hogy kilépő generációk, de belépő nincs, a főiskolákon, egyetemeken pedig azt látjuk, hogy a belépő generáció nagy létszámú – de akik elvégzik, nem a területen, nem a közoktatásban helyezkednek el! Az csak egy ugródeszka, egy felsőfokú végzettség, aztán továbblép, és a kontraszelektált marad, tehát aki vagy nem eléggé rámenős, vagy nincs megfelelő más készsége vagy képessége, az marad. Erre lehetne fókuszálni, hogy ezt hogyan lehetne megoldani, mert nem igaz, hogy nincs elég jelentkező a főiskolákra, a tanárképző főiskolákra, egyetemekre, mert van. De amikor kilép, ez olyan, mint a deszki szerb óvoda: az óvodacsoportban van húsz gyerek, az általános iskolában meg egy sem.

Ennyit akartam mondani, elnézést.

ELNÖK: A szándék, úgy gondolom, akik erről szóltak, mindenki részéről világos, hogy de jó lenne, ha ez megoldaná a problémáinkat. Mert lépéskényszerben van a közoktatás-politikai vezetés, lépéskényszerben van a szakma, ez egyébként egyértelműen kiderült. Mert különben, és nemcsak nemzetiségi szempontból, más szempontból sem tartható fenn ez a jelenleg meglévő rendszer, és mindenki hozzátett valamit.

A lépéskényszer jelen van, valamikor el kell kezdeni, ezzel is egyetértünk. De hogy ez így jó kezdet-e, ez már erősen megkérdőjelezhető. Nem a pénz a minden, amivel most próbálkoznak.

És igen, én a gyakorlati rendszert is belekombináltam, tehát végül is három év után el lehet küldeni, csak hát ha az egy jelentkező közül egyet tudok alkalmazni, ez megoldja-e ezt a problémámat. Mert volt olyan időszak, és tizennyolc évnyi iskolavezetés után tudom, hogy volt olyan időszak, amikor négy közül válogathattam – most egy közül „válogathatok”, jó esetben.

Tessék parancsolni!

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Valóban előfordul, hogy az önkormányzatok belelépnek az igazgató munkáltatói jogába. Akkor tessék neki javasolni, hogy nyugodtan menjen a bírósághoz, úgy el fogja veszíteni a pert, mint annak a rendje. Nem szólhat bele az igazgató munkáltatói jogába!

Én jogászként a pedagógiai szakmai dolgokhoz nem nagyon értek, de azt mind el tudom fogadni, amit mondtak, annál is inkább, mert mind a két gyerekem gyakorló pedagógus és családon belül is kapok bizonyos információkat.

Van egy bizottság a minisztériumban az erőszak megfékezésére, de erről sokat nem tudok, legfeljebb annyit, hogy külső szakértőket is bevonnak a munkájába.

Jogszabálytervezetekről nem nagyon szeretek beszélni, de megpróbálok valami vigasztalót mondani. A Kjt. módosításának az a tervezete, amit az országgyűlési bizottsági tárgyalások előtt láttam, keményen bevezeti a minősítés rendszerét. Sikerült kiharcolnunk, hogy a mi teljesítményértékelési rendszerünket megfeleltethessük a minősítési rendszernek,

hogy a közoktatásban ne legyen egyszerre teljesítményértékelés és minősítés. Ezt a kettőt valamilyen módon meg kell feleltetnünk egymásnak. Ennek az a lényege, hogy meg lesz határozva, milyen minősítést adhat a munkáltató, és aki nem megfelelt minősítést kap, az nem léphet elő a hároméves várakozási időben. Valami lesz tehát a minőségi munka elismerésére. Persze nyilván évek telnek el, amíg ez beindul. A köztisztviselőknél már elég keményen működik ez a dolog, és a közoktatásban is lesz, ami alapján a minőségi munkát el lehet ismerni, és aki nem felel meg a feltételeknek, annak a bére nem fog emelkedni. Ez egyelőre tervezet és csak azért mondtam el, mert érzékelem a problémákat, és gondolkodom, mi oldhatja azt a bérfeszültséget, mi javíthat azon a helyzeten, amit szinte valamennyien jeleztek.

ELNÖK: Köszönjük szépen, hogy főosztályvezető-helyettes asszony ilyen empátiával kezeli a mi problémáinkat és igyekszik biztatót is mondani.

Ki támogatja a rendeletervezetet? (1)

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Ezek szerint önök azt akarják, hogy ne legyen semmi? Mert ha nem támogatják, akkor ez azt jelenti. Fenntartásokkal sem támogatják?

ELNÖK: Ki az, aki az elhangzott fenntartásokkal és észrevételekkel együtt támogatja a rendeletervezetet?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Nem lehetne konkrétan megfogalmazni a fenntartásokat?

ELNÖK: A fenntartások már elhangzottak és benne lesznek a jegyzőkönyvben. Tehát ki támogatja fenntartásokkal a rendeletervezetet? (10)

Csak halkán jegyzem meg, ha a rendelet változatlan formában jön ki, akkor gyakorlatilag támogattuk. Ezen is el lehetne egy kicsit filozofálni.

Ki nem támogatja a rendeletervezetet? (1) Ki tartózkodott? (0)

Megállapítom, hogy a rendeletervezet 1 bizottsági tag támogatja, 10-en fenntartásokkal támogatják, 1 bizottsági tag pedig nem támogatja. (47/2008.(10.16.) számú határozat)

Nem tudom, milyen lesz ennek a rendeletnek az utóélete. Ha változatlan formában jelenik meg – bár tudom, hogy ez nem főosztályvezető-helyettes asszonyon múlik –, akkor most csak eltöltöttük az időt és beszéltünk róla.

Az „egyebek” következik. Alelnök asszony!

MEDVEGY PÁLNÉ: Az „egyebek” napirendi pont keretében két kérdésem lenne főosztályvezető-helyettes asszonyhoz. 1. Milyen szelek fújnak a fővárosban, a 62 éves nyugdíjkorhatárt felemelik-e 65 évre? 2. Prémiumévekkel a nyugdíjkorhatár előtt öt évvel lehet nyugdíjba menni, de feltétel az is, hogy az érintett közalkalmazott elérje az 57. életévét. Jól tudom-e, hogy a programot 2009 végéig meghosszabbították?

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Azt, hogy a 62 évet emelik-e vagy nem, ez tb-szabály, és én még nem láttam törvénymódosítás-tervezetet, tehát államigazgatási egyeztetésen még biztos, hogy nincs, de sok évszázados tapasztalataim alapján el tudom mondani, hogy mindig átmeneti szabályokkal jön be ilyen módosítás. Emlékszünk rá, hogy létezett az úgynevezett irányadó nyugdíjkorhatár, tehát fokozatosan emelve jutottunk el az 55-től a 62 évig. Tehát egészen biztos vagyok benne, hogy lesz átmeneti szabályozás, ez biztos.

A prémiumévek az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultságot megelőző öt éven belül legkorábban igényelhető, és abban a pillanatban, ahogy jogosult vagyok az előrehozott öregségi nyugdíjra, megszűnik, vagy ha elhelyezkedem közben, megszűnik.

Jövőre egyébként két évvel fölemelkedik, 57-ről az 59. életév betöltésével és 40 év után lehet elmenni előrehozottba, nőknek. A férfiaknak sokkal kedvezőtlenebb a helyzete, ez az igazság.

ELNÖK: Nagyon köszönjük főosztályvezető-helyettes asszony türelmét. Szeretettel várjuk máskor is, és köszönjük szépen a fölmerült kérdésekre adott választ.

DR. VARGA MÁRIA BEÁTA: Én is köszönöm. További jó munkát kívánok, a viszontlátásra!

ELNÖK: Akkor az „egyebek” témakörben minden egyéb témát föl lehet most vetni.

Nekem egy bejelentenivalóm van. Hoztunk határozatot a rakamazi egyeztetés ügyében, s végül is az egyik szakértő visszamondta, tehát én az ország egyik végéből a másik végébe fogok utazni, mert engem jelöltek tartaléknak.

Főosztályvezető asszony!

SIMON ISTVÁNNÉ: A kiegészítő kisebbségi oktatást fenntartó három önkormányzattal a közoktatási megállapodás megkötése előreláthatóan meg fog történni. A Pénzügyminisztérium igent mondott rá, és azt gondoljuk, így hosszabb távon meg fog oldódni a lengyel, a görög és a bolgár kiegészítő kisebbségi oktatás ügye. Nem kell tehát erre évről évre visszatérni. Úgy néz ki, hogy öt éves időszakra sikerül ezt megtenni.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük, ez valóban jó hír.

KJOSZEVA SZVETLA: És ez mikor lesz meg?

SIMON ISTVÁNNÉ: Minél előbb, és mondom, öt évre előre kötődik meg a közoktatási megállapodás. Remélem, most megkaptátok a szerződést erre az évre, amit megígértünk.

KJOSZEVA SZVETLA: Igen.

SIMON ISTVÁNNÉ: Ezt tehát már megkapták az önkormányzatok, így van. És minél előbbtől szeretnénk, öt évre előre. Nem tudok most pontos dátumot mondani, de szeretnénk, ha már erre a tanévre érvényes lenne. Januártól mindenképpen az lesz, de szeretnénk, ha még előbbtől, de ez most még nem annyira biztos. De erre az évre megvan a forrás, rendben van.

ELNÖK: Köszönjük. További „egyebek”? Jovánka!

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Szeretném az OKB tanácsát kérni egy nagyon speciális dologban. Nem tudom, a többi olyan kisebbséget, amelyeknek iskolarendszere van, érinti-e a dolog.

A fővárosban komoly ellenőrzéseket foganatosítanak az iskolákban, ami nálunk azt jelenti – és ezt hangsúlyozottan a budapesti iskola igazgatónőjének kérésére hozom elő –, hogy a diplomák honosítása, megfeleltetése, elismertetése, vendégtanár, olyan ember esetében, aki időközben magyar állampolgárságot kapott, olyan, akinek tartózkodási vagy letelepedési engedélye van, ezek mind különböző kategóriák. Ennek az ellenőrzésnek a során,

amelyet most kapott az igazgató, minden egyes kolléga esetében végignézték az összeset, és esetenként előfordult, hogy a kolléga, aki ugyanazt az egyetemet végezte el, azért, mert ebben a közigazgatási státusában különbség van, el lett fogadva, nem lett elfogadva, vagy kötelezve lett, hogy pluszban még végezzen el valamit, vizsgákat még tegyen le. Nem tudom, nem lehetne-e ez alól mentességet kérni. Abba nem merek belemenni, mert nem vagyok jogász, biztos, hogy a törvény így rendelkezik, ők biztosan jobban tudják, mint én, de ha így van a törvényben, nem lehetne-e a kisebbségi iskolák esetében – nem sok ilyen van szerintem, hány gimnáziumunk van összesen? Összesen szerintem nincs több tíznél ilyen.

Egy példát mondok rá: tanítónők, akik ugyanazt az iskolát végezték el, mind a kettő állampolgárságot kapott, férjhez mentek, az egyiknek elfogadták ugyanazt, a másik most Vácra jár nem tudom, hány szemesztert még, mert erre kötelezték pluszban. Mert ha nem ugyanaz lenne a helyzetük, akkor még rá lehetne fogni, hogy ezt ezért, azt meg azért, de nálunk ugyanarról van szó. Ezek szerint nálatok ez nem fordult elő.

ELNÖK: Volt olyan, hogy egyébként nézték a diplomákat, az ügyészség részéről kijöttek, és megnézték a diplomákat, hogy jogszerűen tanít-e, tehát ilyen ellenőrzés volt.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Arról nem is beszélve, hogy például vendégtanárnak elegendő, ha megvan a diploma fordítása, neki nem is kell megfeleltetnie. Aztán van jó néhány olyan kolléga, akinek több tízezer forint csak a fordítás, pluszban még az eljárási díj, ami szintén több tízezer forint. *(Horváth Ágnes: 69 ezer forint.)* 100-150 ezer forint körüli összeg csak az, hogy egyáltalán beadja, ami még nem biztos, hogy pozitív elbírálást kap, mert lehet kérni a megfeleltetését, hogy egyetemi végzettségnek felel meg, és utána még egyszer be kell fizetni és kérni, ha a szakképesítést kéri.

HORVÁTH ÁGNES: Úgynevezett kiegészítő szakmai vizsga megtételére, annak függvényében, hogy hol mutatkozik hiány, azokat a szakmai tételeket is ki kell fizetni az érintett egyetemen...

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Jó, tehát ez egy több százezer forintos valami, ami, nem vagyok benne biztos, hogy a kisebbségi iskolák esetében visszaélés lenne.

SIMON ISTVÁNNÉ: Törvény szól róla, EU-konform törvény.

ELNÖK: Nem tudom, lehet-e ilyen egyáltalán kérni, hogy felmentés. Ebben nem vagyok teljesen biztos, hogy ilyen van, mivel ez mindenkire vonatkozik, ezt mindenkinek kötelező megtenni. Ilyen esettel még nem találkoztam, amit te mondtál. Sok esetben inkább azt érzem viszont, hogy a törvényi szabályozás úgy szól, hogy kifejezetten kedvezőtlen a kisebbségi terület számára. Például éppen a 100/97-esben van egy olyan passzus, amivel én szembesültem, hogy a nyelvvizsga-megszerzési jogosítvány csak az első vizsgára vonatkozik, például a szintemelő vizsgánál nem.

Egy konkrét eset: valaki középfokú nyelvvizsga után szintemelő vizsgát tesz, mert azzal jogosult lenne a felsőfokúra, de az már nem érvényes a második körben. Legalábbis a 100/97-esből ez derül ki, holott a nyelvvizsgára nem vonatkozik, csak a felvételi pontokra. Mít lehet ilyenkor csinálni?

SIMON ISTVÁNNÉ: De ez nemcsak nemzetiségi probléma, mert ez vonatkozhat angolra meg másra is.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Nem azt akarom, hogy ránk ne vonatkozzon a törvény. Konkrétan: két tanító néniről van szó, akik ugyanazt az iskolát végezték el, az egyik diplomáját simán elfogadták, a másikat meg továbbképzésre kötelezték.

SIMON ISTVÁNNÉ: Ebben nem vagyunk illetékesek, legfeljebb az OKB egyik tagjának lehet ebben tapasztalata. Van egy törvényi rendelkezés, ezekkel a kérdésekkel pedig a Magyar Ekvivalencia és Információs Központhoz kell fordulni.

ELNÖK: Változatlanul azt mondom, hogy a kis nemzetiségi iskolák veszélyben vannak, tömegesen gondolnak a megszűnésre. Attól függetlenül, hogy megvan a közösség jogosultsága – a törvény szerinti 8 fő –, folyamatosan beolvadnak, felszámolódnak. A kis nemzetiségi iskolák helyzete problémát jelent a jövőben is. Erre mi már legalább hat éve felhívtuk a figyelmet. A gyakorlatban sajnos nem úgy működnek a dolgok, mint ahogy azt a jogszabály előírja, kezdve az igazgatóhiánytól egészen a kistérségi társulásokig. A deszki iskola esetében felvetődött, célszerű lenne átgondolni, hogy szakmailag iskolaközpontok fognák össze ezeket az iskolákat, de ez támogatás nélkül nem megy. Ez olyan modell, amely pillanatnyilag nincs benne a rendszerben, de ha a kisebbségi oktatást ténylegesen támogatni kívánják, akkor ezt át kellene gondolni. Ez nem jó együttélés a kistérségen belül. A kisebbségi ügyet nem kifejezetten tudni kell, hanem érezni, de akik megbízást kapnak, sajnos egy nagyobb iskolába betagozódnak. Például az almáskamarási német nemzetiségi oktatás átkerült Kunágotára, ahol az igazgató ismeretei ezen a téren olyan szintűek, hogy úgy gondolja, a nemzetiségi szakos némettanárt helyettesítheti egy idegennyelv-szakos némettanárral, s ezt megteheti, mert senki sem ellenőrzi. De több ilyen példa is van.

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Egy hasonló példa. Újszentivánon egy angolnyelv-szakos tanárnő tartotta a szerb oktatást, majd az újonnan létrehozott kistérségi társulásban nem volt angoltanár, ezért teletették angolórával, s amikor nehezményeztük, hogy Újszentivánon az alsó tagozatban nincs szerb nyelvoktatás, azt mondták, hogy nem lehet több órával terhelni.

ELNÖK: Ugyanakkor vannak kihasználatlan kapacitások is. Van egy gyönyörű német nemzetiségi iskola a Baranya megyei Himesházán, ahol meg egyszerűen nincs gyerek. Ezen persze nem tudunk segíteni, de végig kellene gondolni, hogy lehetne a szabad kapacitásokat kihasználni. Egy olyan modell, amely a deszki iskola kapcsán vetődött fel jó pár éve, talán előrevivő lenne. A pontos megoldást persze nem tudom, ezért most csak ötletelek. Ahogy a kiegészítő iskolák is találtak erre megoldást, a többi nemzetiségnek is át kellene ezt gondolnia.

SIMON ISTVÁNNÉ: Én azoknak az oldalán állok, akik körük szakadtáig pártolják a nemzetiségi oktatást, és egyetértek azzal, hogy a nemzetiségi oktatáshoz nemcsak tudás kell, hanem szív is. De hadd kérdezzem meg, hogy mit csinálnak a helyi kisebbségi önkormányzataink. Miért engedik ezt meg?

DR. LÁSZTITY JOVÁNKA: Azért, mert ott alá-fölérendeltségi viszony van.

SIMON ISTVÁNNÉ: Akkor azon is gondolkodni kellene, hogy ezen hogy változtassunk.

A másik: ezek zömében nemzetiségi nyelvoktató iskolák. A nemzetiségi kétnyelvű iskolákat – legyenek bármilyen alacsony létszámúak is – kökeményen megtámogatja a központi költségvetés, ezért rentábilis a fenntartásuk és semmilyen szinten nincsenek

veszélyben. A nemzetiségi nyelvoktatás esetében pedig – persze ez sem teljesen igaz, és nem ex katedra mondom a következőket – össze lehetne fogni, nem feltétlenül úgy, hogy területileg koncentráljuk ezeket az intézményeket, hanem a nemzetiségi feladat ellátására. Elhangzott, hogy nincs tanár. Nálunk sokkal gazdagabb országok a nemzetiségi nyelvoktatást meg a kulturális tevékenységeket egy-egy bokorba összefogva, utazó pedagógus alkalmazásával – s természetesen jó megfizetésével – oldják meg. Egyrészt azt mondjuk, hogy nincs elég jól képzett emberünk, másrészt meg tudjuk, hogy vannak 30-50-60 fős iskoláink, és biztos, hogy ezekben a tantestületekben van nyelvszakos tanár, akinek talán még szabad kapacitása is van, amit ki lehetne használni. Tehát sokféle megoldás lehetséges. Mélyen egyetértek azzal, hogy a kisiskolák már a létszámuk okán is nagyon nehéz helyzetben vannak és sérülékenyek. Egyszer rá kellene szólni egy napot és végig kellene gondolni, hogy tudnánk a jelenlegi lehetőségeinket jobban kihasználni, mit tudnánk ajánlani az iskolafenntartóknak, és melyek lennének azok a legfontosabb lépések, amiket még pluszban meg kellene tenni, hogy az autochton településeken is működjenek a kisiskolák. Mert ha ott megszűnik az oktatási intézmény, akkor egy nemzetiségi kistelepülésen megszűnik az anyanyelvi kultúrát tápláló közeg.

ELNÖK: Teljesen egyetértek; amit a nemzetiségi nyelvoktatóról tetszett mondani, azzal is egyetértek. Senkit nem szeretnék megsérteni, de sajnós tudom, hogy milyen a nemzetiségi nyelvoktató iskolák színvonala, és itt sajnós nem tudtunk előrelépni. A probléma csak az, hogy a másik oldalon, éppen Baranya egy tipikus példa erre, Baranya megyében a kétnyelvűek száma csökken, éppen azért, mert nem fogtak össze, pedig az utazópedagógust hányszor mondtuk, tíz éve mondjuk, erre képtelenek az önkormányzatok vagy képtelenek voltak. Meg az is igaz, hogy a kisebbségi önkormányzatok ott helyben, függetlenül attól, hogy függő viszonyban vannak, mert ők azok, akik még pluszterhet vállalnak – a „terhet” idézőjelbe téve, mert szívesen vállalják, nyilván a pedagógiához, az iskolához valamilyen módon kötődő emberek, akik ott dolgoznak a kisebbségi önkormányzatokban –, nem nagyon mernek ellentmondani, ez is ténykérdés. Tehát igen, ezt kimondani, hogy az autochton településeken meg kellene őrizni ezeket az iskolákat, ezeket a közösségeket.

Ha egyvalamit mondhatnék, nem akarok zárszót mondani, de amit Zsuzsa fölvetett, ez a pedagógiai szakszolgálat kérdése: tudomásom szerint valamilyen minisztériumi állásfoglalás történhetett, mert Pécs város önkormányzata, miután mi találtunk magunknak egy szolgáltatót, most fölajánlotta ingyenesen a szolgáltatásait. Itt arról van szó, amiért ki kell fizetni 35 ezer forintot, ami a törvény szerint egyébként a tanulónak ingyenes, de ha az iskola küldi, akkor az iskolának fizetni kell – ez megint egy olyan dolog, hogy itt bárki úgy magyarázza a törvényt, ahogy éppen akarja. És ez a mi intézményeinket hátrányos helyzetbe hozza. *(Közbeszólás: Ez akkor van így, ha az iskola igényli.)* Persze, de hát az iskola küldi, ott veszik észre!

SIMON ISTVÁNNÉ: Az iskolának kötelező igénybe venni. Ha van olyan gyerek, aki logopédiai ellátásra szorul, akkor köteles odaküldeni.

MEDVEGY PÁLNÉ: Hol van ez a joghely? Én nem találtam.

ELNÖK: A joghely, legalábbis számomra, egyértelmű: hogy ingyenes a szakszolgálat.

MEDVEGY PÁLNÉ: Nekem is egyértelmű...

ELNÖK: Csak neked az ellenkezőjét mondja Szarvason vagy Békéscsabán a szolgáltató, és nálunk is ezzel érveltek, de most valami csoda történt, minisztériumi

állásfoglalásra hivatkoztak Pécssett, hogy ingyenesen lehet küldeni – miután én most éppen kiépítettem egy rendszert, és az jól működik, most akkor váltsak egy olyanra, amiről nem jó hírek terjengenek. De nem akarom kibeszélni a pécsi titkokat.

SIMON ISTVÁNNÉ: Mindenesetre még egyszer nekimegyünk, én azt mondom, jó? Tehát újból közvetítjük ezt a problémát, Zsuzsa, és újból megpróbálunk megoldást találni erre.

ELNÖK: Milyen keményen ragaszkodtak ehhez, annak ellenére, hogy hivatkoztál Szüdi államtitkár úrra meg mindenkire! Keményen küzdöttek másfél éven keresztül a pécsiek is.

DR. SZABÓ KÁLMÁNNÉ CARUHA VANGELIO: A kiegészítő iskolák kapcsán szeretnék még annyit mondani, hogy nemrég, most volt itt két héttel ezelőtt a görög külügyminiszter-helyettes, aki illetékes a külföldön működő görög nyelvű iskolákkal kapcsolatban. Volt az iskolánkban, találkozott a gyerekekkel, és teljesen odavolt. Most értette meg, mit jelent, hogy kiegészítő iskola. Németországból jött, és azt mondta, hogy ott több mint 600 ezer görög van és rengeteg iskola. És azt mondta, jönnek majd tanulmányútra, hogy megnézzék, ez pontosan hogyan van, mert Németországban mint anyanyelvet tanítják a görögöt, és a gyerekek se görögül nem tudnak, se németül, és semmit se tudnak. Ott 30 ezer iskola van, nagyon sok, Németországban nagyon sok görög van.

ELNÖK: Örülünk neki, hogy ezen a téren és lengyel, bolgár vonatkozásban is van előrelépés, és a sok keserűség és probléma mellett ezzel az örömteli hírrel záránk be a bizottsági ülést.

Ezt megelőzően azonban meg kell beszélnünk, hogy mikor találkozunk legközelebb. Legközelebbi időpontként november 13-a, csütörtök jöhet számításba, és a délelőtti időpont.

SIMON ISTVÁNNÉ: Azt szeretném mondani, kedves kollégák, hogy ez így rendben van irányadónak, de ha kérhetném, adott esetben időpont tekintetében, ha tudunk, legyünk rugalmasak. Ez a csütörtöki nap egybeesik a miniszteri értekezlet időpontjával, a 10 óra meg pláne. Ha például van olyan illusztris előadónk, mint lett volna például ma a szakállamtitkár úr, akkor ő nem döntheti el, hogy idejön-e, neki miniszteri értekezletre kell menni. Vagyis kérem, hogy nagyon indokolt esetben ettől az időponttól esetleg térhessünk el, természetesen előzetesen egyeztetve.

ELNÖK: Csütörtökön én egy délután 2 órai időponttól sem zárkoznék el, ha ez indokolt.

SIMON ISTVÁNNÉ: Nagyon szépen köszönjük, ez adott esetben sokat segíthet.

ELNÖK: Zsuzsa, parancsolj!

MEDVEGY PÁLNÉ: Főosztályvezető asszonytól kérdezném, hogy a kisebbségi törvény módosul-e, mármint a választási részére gondolok.

SZAUER ÁGNES: Jókat kérdezel, Zsuzsa, nagyon kedves tőled. *(Derűltség.)* Gondolom, elsősorban az országos önkormányzatok elnökeinek kellene az ügyben kicsit erőteljesebben fellépni. Működik egy jogi munkacsoport, amelyik ezzel foglalkozik, vannak delegáltjai az országos önkormányzatoknak.

MEDVEGY PÁLNÉ: De hova kell fordulni? A politika felé vagy a hivatal felé, vagy hova?

SZAUER ÁGNES: Itt már nincs hivatal, mert megsúgom neked, hogy egyetlenegy főosztály van, amelynek vezetője Németh Erika főosztályvezető asszony, aki ennek a főigazgatója. Nem tudok ezzel kapcsolatban többet mondani.

Bocsánat, azt mondta elnök úr, hogy az OKB öt éve folyamatosan jelzi a kisiskolák problémáját. Nem akar az OKB egyeztetést kezdeményezni az országos önkormányzatokkal, és javaslatot tenni nekik vagy kidolgozni egy stratégiát? Tíz éve volt probléma, hogy meg fognak szűnni a román és szerb iskolák. Akkor felméréseket készítettünk, hogy hány kisiskola veszélyeztetett, de azóta változott a törvényi helyzet, és elsősorban az összevonás veszélyezteteti főleg a németeket meg a horvátokat.

ELNÖK: Kezdeményezhetünk ilyen, de ezt megfelelően elő kell készíteni.

Van-e még valami az egyebek között? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, megköszönöm a részvételt, és az ülést bezárom.

(Az ülés végének időpontja: 12 óra 48 perc)

Dr. Frank Gábor
a bizottság elnöke

Tartalomjegyzék

Elnöki bevezető	4
<i>A napirend elfogadása</i>	4
11/1194.(VI.8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről	4
<i>Csillag Márta tájékoztatója</i>	4
<i>Hozzászólások</i>	5
<i>44/2008.(10.16.) számú határozat</i>	7
3/2002. (II. 15.) OM rendelet a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről	7
<i>Dr. Szűcsné Hobaj Tünde tájékoztatója</i>	7
<i>Hozzászólások</i>	8
<i>45/2008.(10.16.) számú határozat</i>	9
10/1994.(V.13.) MKM rendelet a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről	9
<i>Dr. Madarász Hedvig tájékoztatója</i>	9
<i>Hozzászólások</i>	10
<i>Egyebek</i>	13
<i>46/2008.(10.16.) számú határozat</i>	14
138/1992.(X.8.) kormányrendelet a közalkalmazottakról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben	14
<i>Dr. Varga Mária Beáta tájékoztatója</i>	14
<i>Hozzászólások</i>	15
<i>47/2008.(10.16.) számú határozat</i>	23
Egyebek	23

